

THOMAS ALLART EN BART LA GROUW
Kampioen na ijzersterke slotrace

Allereerste Pampuskampioen
ziet na 75 jaar zijn boot terug

PAMPUS 250
herboren terug in de vaart

VROEGER ANTICIPEREN
op de weersvoorspelling?

VAN POELGEEST
BE THE LOCAL HERO.

EFFICIËNTIE MET EEN GROTE E.

Net zoals het varen met een Pampus over de mooiste plassen biedt de BMW X1 Plug-In Hybride het beste van twee werelden. De krachtige BMW motor werkt perfect samen met de efficiënte elektrische motor en bieden samen meer vermogen. Ideaal wanneer u veel trekgewicht nodig heeft, zonder concessies te doen in uw comfort en rijplezier. Iets wat u alleen zelf kan voelen. Van Poelgeest nodigt u uit om het onderscheid te komen ervaren. Plan uw proefrit bij één van onze Van Poelgeest vestigingen.

Van Poelgeest

Hilversum
Bussumergrintweg 12
1217 BP Hilversum
T (035) 624 11 56

Amersfoort • Amstelveen • Amsterdam • Heemstede • Hilversum • Naarden • Noordwijk

I www.van-poelgeest.nl
E info@van-poelgeest.nl

COLOFON

Het Pampusnieuws is een
uitgave van de Pampusclub.
December 2024

Circulatie: leden, donateurs, sponsors,
zeilverenigingen.

Hoofdredactie + kopij:
Sandra Dijkman-van Geenhuizen
E: sandra@dijkman.net
M: 0650611533

Contribuenten:
Marco Brocken
Bob Heineke
Aai Schaberg
Jos Spijkerman
Sjoerd Stiensma
Walter van Voorst van Beest
Pampusleden

Coverfoto:
Eize Hoekstra, NK Loosdrecht 2024

Fotografie:
Sandra Dijkman
Eize Hoekstra
Diederick van Nieuwburg
Hertzen Oost
Wietske van Soest
Pampusleden

Advertenties:
Marco Bosma
E: sponsorship@pampusclub.nl
M: 0622823193

Vormgeving:
Tjabien Wissenraet
E: tjabien-w@planet.nl
M: 06-25306139

Druk:
MediaCenter Rotterdam

De uitgever aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid voor schade als gevolg van niet of onjuiste vermelding van gegevens in dit blad. De uitgever acht zich slechts gehouden tot verbetering in de eerstvolgende editie. Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

EVEN AANLEGGEN

Het laatste (voor)woord

IK KIJK TERUG OP EEN GEWELDIGE TIJD ALS BESTUURSLID VAN DE PAMPUSCLUB, NEDERLANDS MOOISTE HOUTEN EENHEIDSKLASSE

We schrijven november, het zeilseizoen is voorbij, de boten staan weer in de stalling en onderhoud aan onze mooie bootjes voor deze winter is weer gepland.

De Pampusklasse heeft een geslaagd seizoen achter de rug ook al was het weer soms wat weerbarstig. Het mocht de pret niet drukken. Of het slechte voorjaar ervoor heeft gezorgd dat de zeilers wat roestig en traag op gang kwamen durf ik niet te zeggen, het leek dit jaar qua enthousiasme en deelname aan wedstrijden wat minder dan in andere jaren.

De Pampusklasse kan terugkijken op een geweldige viering van het negentigjarig jubileum en het vijfenzeventigjarig bestaan van de Pampusclub. De opening in het Fries Scheepvaartmuseum werd door veel leden en genodigden bezocht. In een geweldige sfeer opende de burgemeester van Súdwest Fryslân Mevr. J.A. de Vries de tentoonstelling en daarmee ook de viering van de twee jubilea en het lustrumweekend. Een mooiere promotie van onze Pampusklasse in een omgeving, waar nautisch erfgoed wordt bewaard en tentoongesteld, hebben wij ons niet kunnen wensen. De tentoonstelling, waarin de geschiedenis van de Pampusklasse in meerdere facetten werd weergegeven is volgens museum directeur Hester Postma zeer goed bezocht.

Ook al waren de weergoden ons tijdens het jubileumweekend minder goed gezind, uiteindelijk mocht dat gezien de opkomst de pret niet drukken.

Dit jaar zijn er tien Pampussen van eigenaar gewisseld, nog steeds een mooi aantal maar het zijn er een stuk minder dan in 2023 toen de teller op 23 schepen uitkwam.

Het blijft zaak om de vinger aan de pols te houden en te monitoren of alle leden wel aangesloten blijven en de klassenorganisatie aan de vraag en de verwachtingen van haar leden blijft voldoen.

Zoals al vaker gememoreerd heeft de zeilsport het over de gehele linie moeilijk en mogen wij binnen de Pampusklasse over het enthousiasme voor onze klasse zeker nog niet klagen maar alertheid blijft geboden. Maatschappelijke veranderingen moeten wij binnen de Pampusclub goed blijven monitoren. Als bestuur blijft het zaak om de vinger aan de pols te houden en te bewaken of alle leden wel aangesloten blijven en de klassenorganisatie aan de vraag en de verwachtingen van haar leden blijft voldoen.

Als deze editie van het Pampusnieuws bij u op de deurmat valt dan hebben wij de Algemene Leden Vergadering in Goingarijp achter de rug en ben ik na 7 jaar afgetreden als bestuurslid van de Pampusklasse. Deze zeven jaren zijn omgevlogen!

Vervolg op volgende pagina

November 2017 trad ik tijdens de Algemene Ledenvergadering als secretaris aan om een jaar later Rob Franken als voorzitter op te volgen. Het voelt als kortgeleden. Ik kijk terug op een geweldige tijd als bestuurslid van de Pampusclub, Nederlands mooiste houten eenheidsklasse.

Nieuw hoogtepunt aan de horizon is het honderdjarig bestaan in 2034

Er zijn vele hoogtepunten waar ik met plezier aan terugdenk. Het vijftienvijftigjarig jubileum op Loosdrecht met 123 Pampussen op de deelnemerslijst en 365 leden met familie en aanhang zaterdagavond aan het diner in de tent op de KWVL. Meer recent het negentigjarig jubileum op Sneek, het was denk ik in alle facetten een mooi stukje promotie van onze klasse die onder leiding van de Lustrum commissie tot in de puntjes was verzorgd.

Niet onvermeld mag blijven het NK Sprint - 2021 in Heeg omet als clubschip de Magnifique. Naar het bleek niet echt een topsport locatie want ik werd vrijdagavond al aangesproken door Walter van Berkum, de uitbater van het schip die de drank voor het gehele evenement bij het bestuur had afgekocht, dat bijna alles schoon op was, ik had hem gewaarschuwd.

De NK's Sprint in Reeuwijk, Alkmaar en Zuidlaren zijn voor mij ook van die pareltjes. Kleine evenementen op geweldige locaties waar vrijwilligers je ontvangen en alles in goede sfeer tot in de puntjes georganiseerd wordt.

De Pampusklasse is met de tijd meegegaan. Jong en oud zeilen in wisselende samenstellingen met en tegen elkaar op het water en drinken gezamenlijk een borrel op de kant. De Pampus is een stuk nautisch cultureel erfgoed. Onze passie voor de Pampusklasse moeten wij aan nieuwe generaties over blijven dragen. Wanneer dit slaagt, en daar heb ik geen twijfel over, dan zal onze klasse tot in lengte van jaren voort blijven bestaan met als nieuw hoogtepunt aan de horizon het honderdjarig bestaan van de klasse in 2034.

Ik dank mijn medebestuurders en de diverse commissies voor de goede en constructieve samenwerking in de afgelopen 7 jaar. Met het Pampushuis waarin de mores van onze klasse zijn beschreven, een website die modern oogt en up to date wordt bijgehouden, een Facebookpagina voor de snelle berichten en ons onvolprezen Pampusnieuws heeft de Pampusklasse een solide basis voor de toekomst waarmee geïnteresseerde (Pampus)zeilers op de hoogte gehouden worden.

Jong en oud zeilen in wisselende samenstellingen met en tegen elkaar

Het was een voorrecht en een eer om voorzitter te mogen zijn van deze geweldige klasse! Ik heb alle vertrouwen in mijn opvolger Eltjo Heddema - P362 en wens hem, en ook Wanda Meijst - P442 als nieuwe secretaris heel veel succes toe.

Het gaat u goed, tot ziens op het water.

 Peter Hoogendam

Voorzitter
Eltjo Heddema (P362)
M: 0627129603
E: voorzitter@pampusclub.nl

Secretaris
Wanda Meijst (P442)
M: 0651412459
E: info@pampusclub.nl

Wedstrijdsecretaris
Erik van Eijk (P43)
M: 06 43725348
E: wedstrijden@pampusclub.nl

Penningmeester
Marco Bosma (P449)
M: 06 22823193
E: penningmeester@pampusclub.nl

Webmaster/ICT
Jorden Spijker (P445)
M: 06 54623201
E: webmaster@pampusclub.nl

Technische commissie
Charles Koek (P2) - Voorzitter
M: 06 54220867
E: tc@pampusclub.nl
Jeroen de Groot (P1)
E: info@jachtbouwdegroot.nl
Richard Blickman (P434)
M: 06 53357789
E: rwblickman@hotmail.com
Bob Heineke (P387)
E: bha_heineke@hotmail.com
Laurence van den Wijngaard (P294)
M: 0629213648

Regiocommissaris Loosdrecht
Lukas Arends (P362)
M: 06 20431063
E: arends.lukas@gmail.com

Regiocommissaris Noord
Charles Koek (P2)
M: 06 54220867
E: willemijntje1920@hotmail.com

Regiocommissaris Reeuwijk
Egbert de Sauvage (P10)
M: 06 20356777
E: e.desauvage@kpnmail.nl

Regiocommissaris Kaag
Reinout van Gelder (P429)
M: 06 15008482
E: r.van.gelder73@gmail.com

Mediateam
Hoofdredactie Pampusnieuws
Sandra Dijkman (P4)
M: 06 50611533
E: sandra@dijkman.net

Communicatie & content
(Noord) Daan Kannegieter (P353)
M: 06 29735894
kannegieterdaan@hotmail.com
(Midden en West) vacature

SANDRA DIJKSMAN

FEELING GOOD IN ROTTERDAM

Blij verrast zag ik een nieuw evenement op de Pampus kalender staan. De Gouwe Ouwe op de Kralingse Plas. Op deze intieme stadspas is het prima wedstrijdzeilen, dat weet ik nog uit mijn FJ tijd daar. Klein is een relatief begrip sinds de sprintwedstrijden zijn omarmd. Organiserende vereniging is de WSVR (Watersport Vereniging Rotterdam), met clubhuisje op de landtong aan het eind van het Langepad. Er zijn opmerkelijk veel zeilclubs aan de Kralingse Plas.

WSVR is de oudste officiële watersportvereniging aan de Kralingse Plas. Hierin is in 1943 noodgedwongen de Zeilvereniging Kralingen ZVK opgegaan. Deze laatste was in 1908 de eerste zeilclub aan de Kralingse Plas. Daarnaast ligt de KZC, de Kralingse Zeil Club die in 1932 werd opgericht. Het hoekje om, aan de overkant, daar is de jeugd dependance van de Koninklijke Roei & Zeilvereniging 'de Maas' gevestigd, die hun Sociëteit aan de Veerhaven hebben. En daarnaast bevindt zich de Rotterdamsche Zeilvereniging RZV die zich profileren als 'trotse watersporters sinds 1912! Het is al opmerkelijk dat aan zo een beperkt zeilwater ooit vier verenigingen werden opgericht en nog opmerkelijker dat ze nu, bijna of meer dan een eeuw later, nog bestaan. Indertijd lagen de heersende standsverschillen mede ten grondslag aan het feit dat elke doelgroep zijn eigen clubje oprichtte. Maar het zeilen was de verbindende factor, met hoed of met pet.

Regio Rotterdam op de kaart zetten

Ik kan mij niet herinneren dat ik daar ooit een Pampus ben tegengekomen. Hoe komt dan ineens het 'Gouwe Ouwe' weekend op de Pampuszeilkalender terecht? Al 41 edities is dit een zeilweekend voor Regenboog, 16m², Valk, Olympiajol, en Twaalfvoetsjol. Het blijkt dat de laatste jaren de Pampusclub

vijf nieuwe leden uit regio Rotterdam heeft gekregen en uit die hoek kwam de uitnodiging tot deelname aan de Gouwe Ouwe. Aan Gouwe Ouwe veteraan Hans van Drunen (P17.0) vroeg ik wat dit evenement zo uniek maakt. Hans zeilde alle edities mee, zowel in Regenboog als 16m². Waarom moeten we met zijn allen regio Rotterdam op de kaart zetten?

Spektakel voor deelnemers en publiek

"Al vanaf de eerste editie 42 jaar geleden is de Gouwe Ouwe een groot succes; veel oud hout verzameld op de Kralingse Plas. Waar een grote groep vrijwilligers, vanaf het parkeren, kranen, koffie, tappen, bakken tot aan muzikanten een gezellige boel in goede baan leiden. Starten voor het clubhuis betekent: voor de wind of halve wind. Spektakel voor deelnemers en publiek. Laatste bij de eerste boei en vooraan bij de finish is meer regel dan uitzondering. Uitslag is niet belangrijk, het biertje staat al klaar, begeleid door een muzikaal gezelschap. Kortom: alle ingrediënten voor een gezellig weekend in Rotterdam. En nu ook met Pampussen, zet maar vast in je agenda: 3 en 4 mei 2025."

Volgens mij wordt het helemaal top daar met de Pampus op Kralingen, met op de achtergrond de imposante skyline van Rotterdam. Wat loop 'ie nou nog te twifelen? Gewoon lekker meedoen op 3 en 4 mei dus. Ja toch! Niet dan?

Bij Print Productions Scheveningen kunt u terecht voor onder andere:

- beachflags
- vlaggen
- banieren
- spandoeken
- stickers
- T-shirts
- bedrijfskleding
- belettering
- tassen
- reclameborden

Rhone 32 | 2491 AP Den Haag
070 - 354 25 22 | peterpeet@print-pro.nl
www.printproductions.org | www.beachflags.nl

Jachtbouw de Groot

Nieuwbouw, onderhoud en reparaties.

Gespecialiseerd in houten jachten.

Gerrit Imbosstraat 5,
9607 PA Foxhol (Gr.)
Tel. 0598 - 371722,
jachtbouw.degroot@12move.nl

VEENEMA
OLIE CHEMIE ENERGIE

Altijd op zoek naar schonere brandstoffen, met betere prestaties

Veenema Olie, Chemie en Energie

Druk, druk, druk? Waar haal je toch de energie vandaan? Bij Veenema in Sneek natuurlijk. Als 100% familiebedrijf weten we wat erbij komt kijken om de zaak draaiende te houden. Als leverancier van o.a. GTL Diesel (Gas To Liquid) doen we daarom net dat beetje meer. GTL zorgt voor minder uitstoot van schadelijke stoffen en is bovendien niet gevoelig voor bacterievorming. Dus ook voor uw ultra schone brandstof vaart u naar de jongens van Veenema. Raadpleeg onze website voor de verkooppunten.

Non-stop Veenema

(0515) 42 01 51 | veenemaolie.nl

Anton Vlasman

Van Vollenhovenstraat 21, 3016 BG Rotterdam
www.antonvlasman.nl

Jaarranking 2024

pl	nr	Naam	Regio	Tot
1	357	Paul Bournas	Loosdrecht	2412
2	449	Marco Bosma	Loosdrecht	1985
3	111	Mark Neeleman	Kaag	1549
4	440	Wiebe Schippers	Loosdrecht	1533
5	416	Arjen Kort	Friesland	1499
6	393	Tom Otte	Friesland	1478
7	436	Aai Schaberg	Loosdrecht	1468
8	1	Jeroen de Groot	Friesland	1437
9	365	Peter Hoogendam	Loosdrecht	1390
10	6	Hans Stekelenborg	Loosdrecht	1380
11	26	Rob Aukema	Friesland	1273
12	432	Rob de Bruin	Loosdrecht	1195
13	442	Sander Jorissen	Loosdrecht	1183
14	86	Martin van Leest	Kaag	1160
15	438	Milco Alblas	Loosdrecht	1095
16	170	Hans van Drunen	Loosdrecht	1042
17	10	Egbert de Sauvage	Kaag	862
18	356	Alwin van Daelen	Loosdrecht	821
19	444	Bart in der Maur	Loosdrecht	810
20	44	Wiebe van der Pol	Friesland	750
21	225	Henk Wymenga	Friesland	740
22	433	Walter v. Voorst v. Beest	Loosdrecht	705
23	353	Andele de Zwart	Friesland	586
24	445	David de Graaf	Loosdrecht	583
25	330	Thomas Allart	Loosdrecht	562
26	333	Willem Huberts	Loosdrecht	550
27	198	Dieuwe Dijkstra	Friesland	529
28	362	Eltjo Heddema	Loosdrecht	526
29	363	Henk Greydanus	Friesland	526
30	321	Martijn Sparrius	Loosdrecht	504
31	278	Boris Bayer	Kaag	495
32	441	Koene Talsma	Loosdrecht	492
33	396	Erik Bieze	Loosdrecht	491
34	377	Erik Zaandoordijk	Kaag	487
35	295	Leo Hartman	Kaag	476
36	266	Erik Koekoek	Loosdrecht	471
37	434	Jeroen de Groot	Friesland	468
38	168	Gerard Biesot	Loosdrecht	456
39	153	Angela Brandsma	Friesland	453
40	444	Robert Noordanus	Loosdrecht	436
41	365	Sabine Romkes	Loosdrecht	435
42	153	Erwin de Vries	Friesland	428
43	461	Jeroen de Groot	Loosdrecht	422
44	97	Jean Paul Klein	Loosdrecht	421
45	5	Rikkert Graat	Kaag	417
46	382	Steven van der Zee	Friesland	415
47	20	Jens Jongasma	Friesland	408
48	448	Evelyn van Leur	Loosdrecht	406
49	4	Thom Dijkman	Loosdrecht	398
50	460	Robert Ten Herkel	Loosdrecht	394
51	421	Ard van Aanholt	Loosdrecht	390
52	43	Erik van Eijk	Friesland	372
53	394	Lex Rijnink	Loosdrecht	365
54	307	Erik van Roessel	Loosdrecht	364
55	450	Jack Kamminga	Loosdrecht	354
56	208	Paul Bouwman	Friesland	346

WIE ZIJN DE KOPLOPERS VAN 2024?

JAARRANKING en BRONZEN BEL

De Jaarprijs 2024 / Bronzen Bel is gewonnen door Paul Bournas met wisselende bemanningen in P357. In de trofeeën kast van deze prijzenjager ontbrak deze bokaal nog. Maar dit jaar mocht Paul de bel breed lachend in ontvangst nemen.

Meetellende evenementen voor de Bronzen Bel zijn Hout-evenement, Holland Weekend, Kaagweek, Vrijbuitenweekend, Sneekweek en NK. Hoewel het natuurlijk je kansen kan vergroten (of verkleinen als de resultaten slecht zijn), is meedoen aan alles geen voorwaarde om de Bronzen Bel te winnen. Hoog scoren is het enige wat telt. Als we naar de top 5 kijken dan blijkt dat Bournas 4 evenementen heeft gevaren, Bosma 3 en Neeleman, Schippers en Kort slechts 2 van de 5. Dus incidenteel meedoen loont echt.

In de top 10 zien we 6 namen terug van vorig jaar: Bosma, Neeleman, Otte, Kort, Bournas en Hoogendam. Nieuwe binnenkomers zijn: Schippers, Schaberg, de Groot en Van Stekelenborg.

Er verschenen 111 unieke deelnemers aan de starts (2022: 131, 2023: 123). Dat is dus minder dan afgelopen jaren. Mogelijk speelden het natte voorseizoen en het wisselvallige zeilweer in 2024 een rol. Ook hield het bezoeken van de Olympische Spelen meerdere zeilers uit hun boot. Hopelijk gaat dit in 2025 weer in de lift.

OVERIGE WISSELPRIJZEN 2024:

- Burgemeester Reitsma prijs: Dieuwe Dijkstra met P198
- Gerard Ooms Wisselbeker voor de jeugd: Thomas Schouten P101

Alle prijswinnaars van harte gefeliciteerd!

De volledige ranking staat op www.pampusclub.nl

Voel je thuis bij

PAVILJOEN SALT

Ontsnap aan de drukte en ontdek deze bijzondere plek net buiten Terherne aan het water, waar je kunt genieten van een prachtig uitzicht over de Saltpoel en in de verte het welbekende Sneekermeer. Salt is Stoer en heeft lef! Je luncht, borrelt en/of dineert in een hippe en relaxte Ambiance. Salt heeft Liefde voor het vak, is gastvrij en is Toegankelijk voor jong en oud.

Liefs,
Yodi & team salt

BEKIJK HIER DE ACTUELE OPENINGSTIJDEN & MENUKAART

Utbuorren 50
8493 MA Terherne

0566 689280

www.paviljoensalt.nl

@paviljoensalt

WAT MAAKT ONS UNIEK?

- ✓ Liefde voor de Mediterrane- en Aziatische eten
- ✓ Kindvriendelijk restaurant met speelhoek & omheind speelstrand, in het zicht, met springkussen
- ✓ Bereikbaar met de auto, fiets, boot en te voet
- ✓ Terras aan het water met uitzicht over het Sneekermeer

SAVE THE DATE

ZONDAG 12 JANUARI 2024
Winterwedstrijden gevolgd door Pampus Nieuwjaarsborrel 16.00 uur voor alle Pampusleden en donateurs in de Sociëteit KWW "Loosdrecht"

WELCOME ON BOARD!

Nieuwe leden vanaf 1 juli 2024

NAAM	PAMPUS
Mike Edward de Boer	32
Bert Osborne	108
Martijn Hassefras	234
Gert Jan Smulders	314
Kees Nelis	335
Rolf van Mierlo	356
Alwin van Daelen	356
Klaas 't Hoen	380
Christian Scheen	
Attie Brouwer	

VLOOT MUTATIES

Vanaf 1 juli 2024

PAMPUS	VERKOCHT AAN
32	M.E. de Boer, Laren
49	Walter van Berkum De 49 wordt omgebouwd tot bar voor Magnifique Luxury Boat Cruises
143	Peter Hoogendam (KWVL), Loenen a/d Vecht
153	Angela Brandsma, (KWS) Sneek
443	Onno den Boer, Huizen
380	Klaas 't Hoen, Nieuwkoop
108	Bert Osborne uit Leiderdorp

WEDSTRIJDKALENDER 2025

DATUM	EVENEMENT	LOCATIE
JANUARI		
12	Winterwedstrijden	KWV Loosdrecht
12	Nieuwjaarsreceptie	KWV Loosdrecht
MAART		
9	Winterwedstrijden	KWV Loosdrecht
APRIL		
6	Winterwedstrijden	KWV Loosdrecht
26 - 27	Voorkaag	KWV De Kaag
26 - 27	Openingswedstrijden Sneek	KW Sneek
MEI		
3-4	Gouwe Ouwe	WSV Rotterdam
10-11	NK - sprint	Reeuwijk
24 - 25	Houtevenement	KW Sneek
29 - 1/6	Kleine Sneekweek	KW Sneek
31 - 1/6	Hemelvaartweekend	HWH Loosdrecht
JUNI		
14-15	Holland Weekend	KWV Loosdrecht
14-15	Braassem Summer Regatta	WSV Braassemmeer
28 - 29	Zomerwedstrijden	KW Sneek
JULI		
5 - 6	Vrijbouterweekend	GWV de Vrijbouter
24 - 27	Kaagweek	KWV De Kaag
AUGUSTUS		
2 - 7	Sneekweek	KW Sneek
18-22	Easyweek	KWV Loosdrecht
28 - 31	NK Pampus	KW Sneek
SEPTEMBER		
6-7/13-14	Open Clubkampioenschappen	HWH Loosdrecht
27 - 28	Sluitingswedstrijden	KW Sneek
27 - 28	Nakaag	KWV De Kaag
OKTOBER		
4 - 5	Houtskoolcup	KWV Loosdrecht

Hoe minder transacties

hoe beter het is

De meest transparante en efficiënte vermogensbeheerder van Nederland!

www.indexpeople.nl

Meer voor u

Postbus 3192, 2001 DD Haarlem,
Lichtfabriekplein 1, 2031 TE Haarlem
T 023 711 44 16, info@indexpeople.nl
www.indexpeople.nl

the | index | people

ALLES IS FAMILIE IN DE TOP DRIE

Het was spannend op de Kaagweek waar een mooi veld van 18 Pampussen nek aan nek streden om de Zilveren Pampus wisselprijs. Gezellig was het ook, met het Lange Tafel diner en een gastvrije Pampusborrel bij regiocommissaris Reinout van Gelder in zijn huis achter de startoren.

Deze Kaagweek begon heel wat minder onstuimig dan de vorige. Als ik het mij goed herinner brak ik toen voor de eerste start al mijn voorstag en mast... Ditmaal begon het bij gebrek aan wind voor iedereen met een 'vrije dag'. Om de teleurstelling weg te spoelen dronken wij einde dag een borrel bij de burens en schoven vervolgens aan bij het Lange Tafeldiner.

Herintreders en nieuwkomers

Vrijdagochtend mochten we dan eindelijk beginnen. Wij konden daarbij Co Verhaar met de P346 voor het eerst in 20 jaar (zo vertellen bronnen mij) weer bij een wedstrijd verwelkomen. Helaas speelde de duivel, of de Finn er mee, want al bij de eerste wedstrijd voer een Finn de P346 binnen. Einde Kaagweek. Sterkte Co, hopelijk tot snel.

Ook mooi om te zien was dat twee nieuwe aanwinsten voor de Pampusklasse zich bij de Kaagweek lieten zien. Welkom Erik van Roessel (met Ernst Cancrinus in de P307) en Alwin van Daelen (met Jeroen Behrend in de P356). Bovendien legden de heren een zeer verdienstelijke 8e en 5e plaats op de mat.

Familie skills

Een interessante ontwikkeling is dat het intergenerationeel wedstrijdzeilen sterk in opkomst lijkt te zijn met drie vader/ dochter/zoon teams aan de start.

Uitslag:

		Punten	1	2	3	4	5	6
1.	86 Martin en Milou van Leest	11	1	6	2 (Dsq)	1	1	
2.	377 Erik en Renske Zaadnoordijk	11	2	(7)	1	2	3	3
3.	168 Gerard en Hessel Biesot	13	3	2	3	(7)	4	2
4.	278 Boris Bayer, Storm Vrind	17	5	2	4	1	(7)	5
5.	356 Alwin van Daelen, Jeroen Behrend	25	8	4	7	4	2	(9)

Het aantal familieteam nam daarmee met 50% toe vergeleken met de vorige Kaagweek en de gemiddelde leeftijd daalde bijna 10 jaar. Daarnaast wisten deze teams de eerste, tweede én derde prijs in de wacht te slepen. In andere boten schijnt nu ook over 'verjonging' nagedacht te worden.

Niet alleen op vrijdag, maar ook zaterdag en zondag werd er bij verschillende weertypen hard gestreden om de eerste plaats, waarbij de eerder genoemde top-drie de eentjes onder elkaar verdeelde. Met uitzondering van de 4e wedstrijd waar de P86 volgens mij als eerste finishte, maar een protest aan de broek kreeg en uit de wedstrijd lag.

Ik zou de liefhebber graag uitleggen waar dat over ging, maar de materie was dermate ingewikkeld dat ik het nog steeds niet begrijp. Gelukkig is er na afloop van het seizoen meer dan voldoende tijd om weer eens de reglementen in te duiken.

De geduldige lezer die het tot hier heeft volgehouden vraagt zich ongetwijfeld af of de winnaar van de Kaagweek 2024 genoemd zal worden. Dat kan. Na 3 spannende dagen ging de overwinning naar Martin en Milou van Leest. Een knappe prestatie als je bedenkt dat de P86 (de boot, niet de schipper) al lange tijd droog had gestaan. Tweede met gelijk aantal punten werden Erik en Renske Zaadnoordijk. "Het klopt dat we aan elkaar gewaagd zijn, dat was 40 jaar geleden zo en dat is het nog steeds. De gunfactor is gelukkig hoog", aldus Erik.

PS. Ik had denk ik meer over het zeilen zelf moeten schrijven, maar in dit stadium van mijn Pampus carrière heb ik de volledige aandacht nodig voor mijn eigen boot. Volgend jaar beter!

▲
Reinout van Gelder (P429)

V.l.n.r. Erik en Renske, Martin en Milou, Hessel en Gerard

Poet Zaadnoordijk kwam een kijkje nemen bij Erik aan boord

NAKAAG 28-29 SEPTEMBER 2024

VOLGEND JAAR WEER NAAR DE NAKAAG

Negen Pampussen en een groep enthousiaste zeilers maakten van de Nakaag een geslaagd evenement. Ook het weer zat mee tijdens deze afsluiter op de Kaag. J.P. Prins en Peter Bisschop met P410 namen de eindzege mee naar huis.

Tijdens de vijf races waren er vooral veel positiewisselingen. Er zaten mooie kruisrakken in de plassenbanen. De wedstrijd-leiding had echt zijn best gedaan. De wind was enorm vlagerig, zowel in druk als in richting. Typisch wat je van de Kaag verwacht, het was zaak dus lekker actief te varen, goed op te letten en te anticiperen. Reinout van Gelder organiseerde thuis weer een gezellige borrel waar het bier goed smaakte en de stemming er in zat. Ook de Kaag Sociëteit had alles dik voor mekaar qua eten en drinken en gastvrijheid. Enige minpuntje was dat je bij Van Schie extra moet betalen voor het takelen. Alles bij elkaar was het een geweldig leuk weekend. Absoluut een aanrader, aldus Sander en Wanda Jorissen die de enige waren die de moeite hadden genomen om van buiten de Kaag te komen en ook nog gastvrij konden overnachten bij Kaagvrienden aan boord. Knoop dit in je oren, volgend jaar meer boten dus!

Uitslag:

	Punten
1. 410 Jan Pieter Prins, Peter Bisschop	6,0 (1-2-2-1)
2. 377 Erik Zaadnoordijk, Jacques van Goeverden	9,0 (2-3-3-1)
3. 442 Sander Jorissen, Wanda Meijst	10,0 (4-1-3-2)

PRIMUS INTER PARES 2024

Op zaterdag 5 en zondag 6 oktober 2024 werd traditiegetrouw de Primus Inter Pares, kortweg PIP, voor de kampioenen in de open eenheids-classes gevaren, georganiseerd door de Vrijbouter in Loosdrecht. De deelnemers streden in de ter beschikking gestelde wedstrijd zestienkwadraten om uit te maken wie de eretitel Primus Inter Pares 2024, oftewel de Kampioen der Kampioenen, op zijn (haar) naam mocht schrijven. Er deden 15 Nationale en 1 Olympische kampioen mee. Van de deelnemende Pampuszeilers bereikte Thomas Allart (kampioen Pampus) de 9e plaats en Froukje Romkes (kampioen 12-voetsjol) de 12e. De hoofdprijs ging naar Sven Coster (kampioen Regenboog).

VARIOPOX

Finishing Filler T5

NIEUW
15°C

VARIOPOX FINISHING FILLER T5 is een lage temperatuur uithardende twee componenten epoxy afwerkplamuur, ontwikkeld met de nieuwste beschikbare technologie.

Deze witte afwerkplamuur is al toepasbaar vanaf 5°C en is geschikt voor het opvullen van gaatjes en oneffenheden, ook onder de waterlijn. De twee componenten hebben een iets andere kleur om nauwkeurig mengen gemakkelijk te maken. Variopox Finishing Filler T5 is al snel goed schuurbaar en bevat geen oplosmiddelen.

Voor meer informatie zie: www.doublecoat.nl

DE IJSSSEL COATINGS

slim is kiezen voor korte lijnen

Kwaliteit in installatiewerk begint met wederzijds vertrouwen en korte lijnen. Wij weten wat onze klanten willen en zorgen ervoor. otte-installaties.nl

otte installaties **pr** aangenaam geregeld.

ANDERE TIJDEN PAMPUSZEILEN

Bron: Fen Fryske Groun en Friesland Post

Op de foto uit 1939 zie je verschillende Pampussen in de sluis van Lemmer die na wedstrijden in de Lemster baai terug het dorp in gaan. Zo te zien zijn de boten links Pampussen, rechts: de witte wellicht een Regenboog en de overige rechts 30m2 of 22m2. De afsluiddijk was net dicht

gegaan, en de Noord Oostpolder dijk was in aanbouw. Zonder drijflichamen gingen de zeilboten het IJsselmeer op, en men zeilde ook gerust van Muiden naar Sneek in die tijd. Stoere Pampuszeilers van weleer!

De Pampusclub wenst u fijne feestdagen en een goede start in 2025

Het bestuur van de Pampusclub nodigt de leden en donateurs van alle regio's uit voor de Pampus Nieuwjaarsborrel na afloop van de winterwedstrijden op

Zondag 12 januari vanaf 16.00 uur

Sociëteit Koninklijke Watersport-Vereeniging 'Loosdrecht'

Borrel & bitterballen bij de open haard.

'ELKE DAG een andere WINNAAR!'

Onder prachtige weersomstandigheden was het gezellig druk en sfeervol tijdens de 87e Sneekweek. Met 39 inschrijvingen in de Pampusklasse – met als laatste inschrijving de P13, geleend door de familie de Vries – kon de splitsing in Gold en Zilver achterwege blijven. Na zes dagen zeilen zijn er ook zes verschillende Pampussen die de dagprijs pakken.

Vlootshow met invallers.

Traditioneel opent de Sneekweek met de Vlootshow in de stad Sneek. Alle deelnemende wedstrijdclassen mogen zich daarin presenteren, zo ook de Pampus. We hebben deze eer gekoppeld aan de aanmoedigingsprijs. Door een blessure kon de P304 niet meedoen en was het nog flink zoeken voor vervanging. Helaas teleurstellend was er niemand bereid te vinden vanuit onze eigen klasse. Uiteindelijk heeft Pampus 318 zich kunnen presenteren met 2 dames vanuit de Schakelklasse; Jella-Rika Spijkervet en Pien Griepsma willen we hierbij nogmaals bedanken.

Muziekoptredens op en langs de kades van de vaarroute maken van deze vlootshow een mooi feest. De stad Sneek en de KWS zijn met een uitgebreid plan bezig om de watersport en de stad te verbinden waardoor het voor zowel zeilers als niet zeilers, jong en ouder, gezellig is in Sneek. De vlootshow wordt aangevoerd door de P64. (Geen Pampus, maar politie patrouilleboot P64, red.).

Zaterdag deels bezeild

Na ruim een uur uitstel, vanwege te verwachten winddraaiingen, gingen we om drie uur van start. Na de start op baan M, was het dringen bij de bovenboei, waar de P393 met Tom Otte en Runo Jansen als eerste aankwamen en hun positie niet meer afstonden.

Henk Wymenga en dochter

Sneekweek donderdag

Paul Bouwman en Herten Oost

Erwin de Vries en Ilonka van der Zee in de P153

Harry Kort en Runo Jansen

Het leuke is dat als je een goede of slechte dag hebt je ineens hele andere tegenstanders ziet. Wat voor de betere zeiler met een slechte dag soms heel frustrerend kan zijn, kan voor een andere goede zeiler juist een hele mooie dag opleveren

Daarachter ontstond een mooie strijd tussen de P416, P1, P278, P365 die stuivertje wisselden van positie, uiteindelijk werd P416 tweede, P1 derde en de P365 vierde. Helaas was er door een winddraaiing vanaf boei 8, de laatste op het Sneekmeer, achter elkaar aanzeilen over de Poelen tot aan de finish.

Dringen bij de boei

De volgende dag konden de zeilers weer met een mooie wind, wat draaiend, van ongeveer 10 knopen beginnen. De andere klasse waren gestart op baan N. Na uitstel van 1 uur, veroorzaakt door een succesvolle reanimatie door de KWS stand-by aan boord bij een Valk, konden we van start op baan M. Waar de toppers nog mooi weg kwamen bij de eerste bovenboei was het in het middenveld dringen en werd er menig woordje gewisseld bij de onderboei. Hier zat het veld nog steeds erg dicht op elkaar en werd er niet altijd ruimte gegeven waar dat hoorde. De P278 kwam hier dan ook niet zonder schade uit. Hieruit volgde een protest waarvan de uitslag volgens de betrokkene vast stond en de jury toch anders besloot, hierna is de 278 naar huis gegaan.

Toen Jeroen de Groot echt vrije wind kreeg, zeilde hij de rest op grote afstand. De P153 van Pieter Boelsma werd tweede, gevaren door Erwin de Vries en Ilonka van de Zee. Rob en Meike Aukema zeilden op Rob's verjaardag, mooi naar voren en werden derde.

Vervolg op volgende pagina

Peter Bisschop en Bart la Grouw

Paul en Nora Bouwman

Henk Greydanus en Attie Brouwer

Links Henjo Zwering, rechts Victor van Baalen

Spareribs na de wedstrijd

Maandag begon weer met fantastisch weer en werd er gestart op baan H, zwart. Nadat het op het Sneekermeer nog redelijk dicht bij elkaar zat werd de schifting gemaakt op de Goingaripster poelen. P1, P416, P44 en P357 voeren het veld op een rak achterstand. In het hele veld werd veel van positie gewisseld, uiteindelijk was er een eerste plaats voor de P44, als tweede P416 gevolgd door de P1 en de P357. s 'Avonds vond de traditionele spareribs avond plaats, georganiseerd door Pampus Noord. Het bleef er nog lang gezellig.

Frustratie en plezier

De vierde dag was voor Peter en Froukje in de P365, alweer zo'n verschrikkelijk mooie dag. Als eerste kwamen ze bij de ton, achtervolgd door de P1, P357 en de P26. Voorin was het spannend is, en dat was niet minder het geval in de rest van het veld. Ieder heeft zijn strijd met de boten om zich heen en gaat voor zijn plekje. Het leuke is, dat wanneer je een goede of slechte dag hebt je ineens hele andere tegenstanders hebt. Wat voor de betere zeiler met een slechte dag soms heel frustrerend kan zijn, kan voor een andere goede zeiler een hele mooie dag opleveren.

Hoofdprijswinnaar bekend

Op de traditionele hardzeildag werd een uur eerder gestart vanwege het Skûtsjesilen van de SKS, waardoor onder andere Marco Bosma, P449 (adviseur Lemster Skûtsje), Albert Visser P319 (schipper Lemster Skûtsje), Douwe Visser P381 (Schipper Grou) toch nog een stukje mee konden maken van de Sneekweek. We werden weer beloond met prachtig zeilweer.

V.l.n.r. Jeroen de Groot, Peter Hoogendam, Bram Pasma

Gert en Milou van Leest

De goede start bleek vandaag bij de pin te zijn, waardoor de P170 Hans en Sabine met een ruime voorsprong begonnen en deze niet meer afstonden. Tweede werden Jeroen en Paul in de P357, derde Steven en Marcel in de P382, vierde Jeroen en Bram in de P1, de Sneekweekwinnaar is na deze uitslag bekend. Jeroen De Groot wint voor de tiende keer in de Pampus het bord en voor Bram is het zijn zestiende Sneekweekoverwinning. Na de wedstrijden kon iedereen bij het Skûtsjesilen kijken hoe Sneek als winnaar het water af kwam. Het was al 7 jaar geleden dat ze hadden gewonnen en dat werd groots gevierd. In feeststemming kon men door naar de Skadi-borrel georganiseerd door Henjo Zwering en Charles Koek. De zeilers, belangstellende en familie konden onder genot van een hapje en drankje de sterke verhalen van de afgelopen dagen vertellen en lekker bij kletsen. Het was een groot succes, voor de organisatie voor volgend jaar hebben zich al snel een aantal nieuwe vrijwilligers gemeld, dank daarvoor.

Verkeerde boei, duur foutje

En zo alweer aangekomen op de donderdag, de laatste zonovergoten dag van een topweek. Na ruim anderhalf uur uitstel konden we van start. De wedstrijdleader maakt elke

ochtend een blog waarin hij uitlegt wat er die dat gaat gebeuren en waarom ze bepaalde beslissingen nemen. Het is de afgelopen week al meerdere keren gebeurd dat de wind na 11 uur draait, daar wordt dan ook op gewacht. Met de nieuwe Sneekweekbanen is het lastig als er een winddraaiing is, het wordt dan al snel achter elkaar aanvaren, wat op de eerst 2 dagen is gebeurd. Zoals de hele week, melden de zelfden zich weer vooraan, maar nu met de P153 met Erwin en Ilonka erbij, zij moesten weer even inkomen, maar op dag 6 hadden ze het weer helemaal te pakken. Met de P170 en P357 op kop ging het richting de Poelen, helaas zeilden zij naar de verkeerde boei en konden de P153 en de P393 de leiding over nemen, wat in het voordeel van de P153 werd beslist.

We danken de KWS en zijn vrijwilligers voor een prachtige zeilweek met 556 boten verdeeld over 31 klassen.

▲
Corien Prins-Koek P2

Robin Bos en Liselot Zweep in de P372

Uitslag:		Punten
1.	P1 Jeroen de Groot en Bram Pasma	12p
2.	P365 Peter Hogendam en Froukje Romkes	24p
3.	P393 Tom Otte en Runo Jansen	27p
4.	P26 Rob en Maaïke Aukema	28p
5.	P6 Hans en Lars van Stekelenborg	28p

PEGA onderscheiden door kwaliteit

TOPKLASSE IN BOOTTRAILERS

Model KMP 1350 / 520 S - Comfort - Optioneel Draagmatten Pampus

Daarom PEGA

De PEGA boottrailer staat garant voor vele jaren rijplezier. Het basisconcept van alle PEGA boottrailers bestaat uit een degelijk chassis zodat u ook onder extreme omstandigheden op uw boottrailer kunt vertrouwen. Het robuuste chassis levert u de uitstekende wegligging en lange levensduur waar de PEGA boottrailer bekend om staat.

kijk voor alle informatie op www.pegabv.nl

- **Betrouwbaar**
- **Toonaangevende marktleider**
- **Hoogwaardige trailers**
- **Breed assortiment, uw wens staat centraal**
- **Efficiënte en verantwoorde productieprocessen**
- **Landelijk dealernetwerk met hoge service**
- **Innovatief**

PEGA

Middelweg 5 - 2992 SP Barendrecht - T 0180 615380 - info@pegabv.nl

DRVM.NL WAAR JE WOONT IS WIE JE BENT.

De makelaar van Zuid-Holland
010 2170117 || info@drvm.nl || 🇳🇱 260

HARD EN HOOG GAAN Dat is onze passie!

Wedstrijdzeilen voor de eenheidsklassen is maatwerk. Het model, de snit, de doeksoorten, in alles moet de juiste keuze worden gemaakt. Met onze kennis en ervaring gecombineerd met de ontwerpsoftware en vooral de feedback van de zeiler, komen we tot een goed presterend eindproduct.

ZEILMAKERIJ MOLENAAR

ZEILMAKERIJ - SCHEEPSTUIGERIJ - SPRAYHOODS/TENTEN

Zeilmakerij Molenaar v.o.f. | Kerkstraat 31 | 9001 AB Grou

Het seizoen zit erop, maar het feest gaat door!

Wat een seizoen! Met een van de mooiste hoogtepunten natuurlijk het 90-jarig lustrumfeest van de Pampusklasse bij It Foarûnder. Een historische gebeurtenis waarbij we samen door de tijd reisden en koers zetten naar de toekomst. Op naar nog veel meer mooie avonturen!

Nu het seizoen bijna ten einde is, dommelen wij langzaam in winterslaap. Maar voor een goed feest worden we met plezier weer wakker geschud! Een bijzondere gelegenheid in het vooruitzicht? Vier het op de mooiste locatie aan het Sneekermeer.

Bij It Foarûnder zetten we graag alle zeilen bij voor een onvergetelijk samenzijn. Ook in de herfst- en wintermaanden!

0515 41 67 12
info@starteiland.com
www.starteiland.com

Daan Kannegieter, Anede de Zwart

P36 Lieuwe Gietema en Casper van Mierlo

P2 Charles en Corine Koek

SLUITINGSWEDSTRIJDEN
28 EN 29 SEPTEMBER 2024

NOORD

Nog één keer **KNALLEN** als seizoensafsluiting

Voor ieder evenement kijk ik met een schuin oog naar de "kleur" van de wind. Staan er "paarse vakjes" op Windguru > 27 knopen (groen bij Windfinder of rood bij Windy)? Is er een mogelijkheid dat paarse vakjes zich naar het evenement verschuiven? Kortom, wat staat ons te wachten...?

Het Sluitingsevenement vond dit jaar plaats "tussen paarse vakjes" op vrijdag en maandag, maar met perfecte condities gedurende het evenement. Zaterdag waren er nog wat naweën van de harde wind van vrijdag (met name de tweede start werd hierdoor geplaagd), maar de condities op zondag waren perfect. Een betere sluiting kon er op Sneek niet worden gevaren.

Nog één dag flinke wind en regen, nog één dag fijne wind en zon, nog één keer een gezellige borrel, nog één keer eten in It Foarûnder, nog één keer een laatste borrel (op de Skadi) met Pampuszeilers. Gelukkig staan de eerste winteractiviteiten alweer gepland: Winterwedstrijden, ALV bij de Klokkenstoel 23 november, een uitje in Friesland op 6 januari en bowlen bij de Stolp op 7 maart.

Het resultaat: Arjen & Harry Kort met een mooie serie op één, Lieuwe Gietema en Casper van Mierlo op twee, Rob en Maaïke Aukema op drie. Mooi gevaren allemaal!

Daan Kannegieter P353

Pampus 250 is aan haar tweede leven begonnen. Dankzij de inzet van Peter Bobeldijk. Gedurende circa anderhalve winter spendeerde de door klassieke boten gegrepen watersporter liefst 1100 uren aan de restauratie van het danig verwaarloosde schip. Op zaterdag 25 mei jongleden ging de vlag uit en de kurk van de champagnefles. Peter's echtgenote Do Nalda (Renette) herdoopte de Pampus die jarenlang als Fuut door het leven ging in Donald. En zo is de 250 weer als wedstrijdship teruggekeerd in haar element.

Achter zijn huis in Sneek met fenomenaal uitzicht op het water van de Zwarte en Witte Brekken ligt een comfortabele Groustervlet én de Pampus. Peter tilt met alle liefde even de dekent op van de 250. De Pampus die in 1949 van stapel liep op de werf van De Vries Lentsch in Nieuwendam. Het schip heeft zijn oude glans terug dankzij de twee rechterhanden van de uit Amsterdam afkomstige machinetechnieut. Met dank ook, zo haast de amateurrestaurateur zich te zeggen, aan Jeroen de Groot en Pieter Boelsma. Deze twee Noordelijke houten jachtbouwspecialisten steunden hem met raad en daad.

De 250 is weer een prachtig schip geworden met origineel roomwit/blauw gelakt dek. Zoals ze vroeger was, toen jachtbouwer Willem de Vries Lentsch haar aanvankelijk hoogstpersoonlijk voor zichzelf hield. Ook Thom Dijkman moet dat hebben geweten. Want de eigenaar van de 4 ging in op de telefonische noodoproep van Jan Pieter Peters uit Voorschoten die tussen 1996 en 2020 de voormalige wedstrijdboot vooral gebruikte als toerschip. Peters kwam al geruime tijd niet meer aan zeilen toe om maar niet te spreken over het onderhoud. Hij zat met het schip in zijn maag. Dankzij pompen en tape is de in verval geraakte Pampus in 2020 boven water gehouden op de vaartocht naar een kraan om het water makende schip op een trailer te zetten.

Dat laatste valt te lezen in het artikel dat onder de titel 'pompen of verzuipen met Pampus 250' verscheen in het novembernummer van dit magazine in 2020. Een artikel over

DOOR SJOERD STIENSMA

"De Pampus en ik zijn van hetzelfde bouwjaar, dat scheidt een band"

de deplorabele staat van de Pampus waarmee Lex van Baalen vanaf en op de Kaag tussen 1971 en 1983 met geregeld succes veel wedstrijden zeilde. Daarna verdween het schip in het toercircuit.

Willem de Vries Lentsch hield de 250 aanvankelijk voor zichzelf

Wachten op een gegadigde

Tot Thom Dijkman zich na het alarmerende belletje over het schip ontfermde. Pampus 250, voorzien van meetbrief en motorplankje op de spiegel was in bruine vintage staat, maar nog lang niet te slecht om af te schrijven. Dat was volgens het eerder genoemde artikel ook de conclusie van de inspectie van de romp door Jeroen de Groot. Hem was uiteraard het werfplaatje van De Vries Lentsch niet ontgaan. De boot ging op de trailer mee en kreeg een overdekt plekje in Foxhol. Daar was het afwachten of er zich een gegadigde zou melden die bereid zou zijn onder andere de sjoerlieren te vervangen.

Dat werd uiteindelijk Peter Bobeldijk. In zijn jeugd in Amsterdam, maakte hij zijn eerste zeiluren in een Flitsje op de Westeinder. Gebouwd door de vader van een school vriendje. Vanaf dat moment was hij bij wijze van spreken niet meer van het water af te slaan. Daarna was de voormalig servicemonteur van postverwerkende apparatuur eigenaar van verschillende zeiljachttypes zoals een Waarschip 600-SV en een Kwarttonner, twee Spirits 32 en een Flevozeilkruiser waarmee hij IJsselmeer, Wadden- en Noordzee bevoer. Daarnaast zeilde hij graag op de plas in een Zestienkwadraat. De 2935 was z'n eerste. Daarna volgden de 4414 en de 4350. Tevens werd via Drakenliefhebber Joop Domernik, destijds zetelend in Tilburg, zijn belangstelling gewekt voor een ander klassiek houten zeiljacht. De Draak, "Ik heb er twee gehad", laat Peter weten.

"Ik kwam de Draak tegen op internet met beschrijvingen van restauraties. De vorm van de Draak is natuurlijk heel mooi. Echt fraaie klassieke lijnen. Joop had er eentje liggen uit 1956.

Een teakhouten schip. Hij zei 'koop dat ding nou. Ga er een jaar in varen. Vind je het niks; koop ik hem van je terug'. Die Draak bleek niet helemaal waterdicht. Restaureren was me te duur. Toen heb ik hem ingeruild voor eentje met een polyester romp. Met een teakhouten dek en roefje. Ook een heel mooi schip. Zo is mijn belangstelling voor de klassiekers verder gegroeid."

Beetje goed schuren, lakken en klaar, draaide uit op een grondige restauratie

En nu is hij volgens de stamkaart de achtste eigenaar van Pampus 250. Toen hij in december 2019 neerstreek in een woning aan het water in wijk de Brekken in Sneek raakte hij vaker aan de koffie op de werf van Pieter en kwam uiteraard de Pampus nadrukkelijker in beeld. "Toen ik er eentje van dichtbij zag, raakte ik er helemaal weg van. Maar ik vond ze te duur. En een Zestienkwadraat, die ik toen had, was ook net even een tikkeltje handelbaarder om bijvoorbeeld alleen in te varen. De 4350 was ook een plaatje van een boot."

Tot hij op Marktplaats Pampus 250 in beeld kreeg. Die stond zoals gezegd onderdak en te koop bij Jeroen de Groot. "De rompvorm was volgens de specialisten dik in orde. Vrijboord blank gelakt, teak. Helemaal dicht. Alleen onder water zag het er niet uit. Roer, kiel. Niet best. Maar de conclusie was uiteindelijk dat er wel weer een mooie boot van was te maken.

Aanpassingen bij De Groot, restauratie bij Boelsma

Lang verhaal kort: de koop werd gesloten. Peter: "Weet je; de boot en ik zijn van hetzelfde bouwjaar 1949. We zijn beide 75 jaar. Dat scheidt een band". Jeroen heeft aanpassingen gedaan aan onder andere de spiegel en het dek. Hij heeft er een rolfoekinstallatie en spantjes voor de hevelspanners ingezet waarna hij de boot achter z'n bedrijfsbus naar Sneek heeft gebracht. Het aanvankelijke opknappan van Peter, beetje goed schuren, lakken en klaar, draaide uit op een grondige restauratie die zo'n anderhalve winter lang in beslag nam.

Soms ben ik té precies

De Pampus werd in de werkplaats van Pieter meteen van zijn ingewaterde kiel en roer ontdaan en werd op de kop gelegd. De romp is van binnen en van buiten kaal gehaald. Er zijn naden uitgefreesd van het onderwaterschip en er zijn latjes in gelijmd. De kielbalk werd voorzien van nieuwe delen. Peter hield van de restauratieklus minutieus een logboek bij van de vorderingen. Het begon allemaal op 16-1-'23: Romp binnenkant vlak kaalhalen.

Vervolg op volgende pagina

Omdat de boot vanuit zijn oude ligplek over het water naar de kraan moest worden de naden afgeplakt.

Wij weten veel van boten, omdat we zelf ook varen.

KUIPER
Verzekeringen / Risicobeheer

Voelt als familie.

EXPERT | SALES | SERVICE

Contact Your Local Expert: Televisieweg 44
Almere, 1322 AM
31 (0)36 5460 190
northsails.com

NORTH SAILS

Op 1-3-'23: vlak voor en achter onder kaalhalen en in epoxy zetten. Op 9-3-'23: Boelsma kuiprand monteren; etcetera, etcetera, tot begin van dit jaar. Een bak werk was ook het verwijderen van de oranje menie op het vlak aan de binnenkant.

Ervaring met andere schepen

"Maar ik vond en vind het mooi werk. Ik zou het ook zo weer doen", laat Peter weten als hij de dektent van de boot heeft weggehaald om het resultaat van zijn noeste herstelwerk te tonen. Helemaal onervaren in de jachtbouw was hij trouwens niet, want hij legde bijvoorbeeld zelf een teakdek op een van z'n Waarschepen en betimmerde de interieurs van z'n Spirit's.

Daarnaast deed Peter de nodige ervaring op in zijn voormalige woonplaats Nieuwegein, waar hij als vrijwilliger werkte op de museumwerf in Vreeswijk. Daar, aan het water van de Vaartse Rijn keek hij op de houtafdeling zoveel mogelijk de kunst af van twee geroutineerde scheepstimmermannen op leeftijd. "Daar heb ik echt een hoop geleerd hoor. Die twee waren van de oude stempel natuurlijk in hun werkwijze en het gebruik van materiaal. Later kwam de epoxy en daar kon ik die mannen dan weer wat over vertellen."

Peter restaureerde op die werf ook een Zestienkwadraat. "Dat was een ongemeten boot van een collega van Nalda. Die wilde er wel vanaf. De bodem was helemaal verrot. Die heb ik helemaal vernieuwd. Och, in het begin ging er natuurlijk wel eens wat fout, maar uiteindelijk word je er wel steeds handiger in. Je moet niet te bang zijn. Gewoon doen."

"Wel heb ik, in tegenstelling tot de echte vakmensen, de neiging om voor de zekerheid alles van tevoren niet één keer maar voor de heilige zekerheid veel vaker op te meten. En dan past het meestal ook nog niet eens, hahaha. Hoewel bij mij als LTS'er metaalbewerking de precisie er zeker wel is. Maar ja, met hout is het toch weer een tikkie anders. Mijn nadeel met hout werken is dat ik soms té precies ben. En dan past het niet. Meestal net effe te lang weet je wel. Uiteindelijk krijg je het dan wel weer passend, maar dat kost extra veel tijd. Maar goed. Voor zo'n doe-het-zelfklus hoeft je geen uren te rekenen hè."

Pampus 250 is van toerschip opnieuw een prachtig wedstrijdschip geworden

Eén van de lastige karweitjes bleek nog het aanbrengen van de vloerwegers in de 250. Gebruik makend van de oude vlanders waren eerst mallen gemaakt, waar de nieuwe vloerwegers om heen worden gespannen. Die vloerwegers bestaan uit twee aan elkaar gelijmde latten van mahonie. De kromming geeft de nodige spanning. Aan bakboord zelfs teveel. Het hout ging aan spaanders. Met nieuwe latten is het uiteindelijk gelukt.

Oorspronkelijke kwaliteit herkgren

Peter is er in alle opzichten in geslaagd om het schip weer de oorspronkelijke kwaliteit terug te geven. Dat had wel als gevolg dat het financiële budget enigszins uit de klauw liep. "Want weet je, het schip zelf is weer van een bepaald niveau. Ik denk dat het een behoorlijk niveau is. Dan moet de rest, qua beslag, staand en lopend wand en zeilen dezelfde kwaliteit hebben. Want zo zit ik dan wel in elkaar. En dat spul, noem eens alleen het beslag van Harken, is qua prijs niet echt leuk meer. Het is een dure grappenmakerij. Maar goed, het is je hobby en dat mag wat geld kosten."

De P250 is van toerschip opnieuw een prachtig wedstrijdschip geworden. De rentree op wedstrijdwater is gemaakt tijdens het jammer genoeg grotendeels verwaaide lustrum op Sneek. Peter: "Het was leuk om een wedstrijd mee te doen, maar ik had absoluut geen hoogte. Om een beetje snelheid te houden moest ik veel lager sturen dan ik wilde. Tsjja en dan kun je het wel vergeten. Dat is inmiddels sterk verbeterd, onder andere na een kleine aanpassing van de hevelspanners. Tenminste als ik naar mijn vaantje kijk. Dat staat aan de wind nu veel meer in het verlengde van de boot. Dus die loopt nu veel scherper aan de wind. En misschien moet ik ook eens gaan denken aan een nieuw tuig. Dat geeft misschien dan net weer wat meer power dan het overigens nog zeker mooie setje dat Dieuwe Dijkstra me heeft geschonken."

Ik zou het zo weer doen

Peter Bobeldijk ervoer bij hem achter het huis op de Brekken en een stukje verderop de Langweerder Wielen dat de Pampus een fijn schip is om in te varen. "Ik ben er heel content mee. Misschien dat ik volgend jaar wel aan wat meer wedstrijdsjes mee ga doen. Tijdens het lustrum is mijn buurman mee geweest. Dat was heel leuk. Toffe kerel. Samen zeilen werd een hele prettige nadere kennismaking. We moeten maar eens kijken hoe zich dat ontwikkelt."

"In ieder geval kan de 250 er weer jaren tegen. Ik ben blij met het resultaat van de restauratie van dit voor en achterin nog koper geklonken schip. Het was fantastisch leuk om te doen."

SUCCESSJAAR BEKROOND MET OLYMPISCH GOUD

Odile van Anholt en Annette Duetz waren in 2024 weer zeer succesvol. Ze wonnen in de 49er FX

alle World Cup events waar ze aan meededen, de Wereld Titel en het Olympisch GOUD bij Paris2024. In de Puig Women Americas Cup, de eerste Americas Cup voor vrouwen ooit, bereikten Odile en Annette met Dutchsail, als enige team zonder reallife trainingsuren in de AC40, de halve finale. Vanwege deze geweldige prestaties werden Odile en Annette door World Sailing voor de tweede keer genomineerd voor zowel Female Rolex World Sailor of the Year als voor World Sailing Team of the Year Award. Het gezin Van Anholt telt liefst vier olympiërs. Vader Cor deed in 2000 namens de Nederlandse Antillen mee aan de Spelen van Sydney. Dochter Philippine nam deel op de Spelen van 2012 en 2016 in de Laserklasse. En zoon Just kwam dit jaar in Marseille uit in de ILCA7-klasse. Gelukkig ontdekten zij ook de competitie en de gezelligheid in de Pampusklasse. In de Pampus 421 van zoon Ard zijn ook Cor en zijn vrouw Marjolijn regelmatig te vinden.

OPNIEUW KAMPIOENSWIMPEL VOOR FROUKJE EN SABINE ROMKES IN 12-VOETSJOL

Op overtuigende wijze hebben Froukje en Sabine Romkes op het NK 2024 in de 12-voetsjol 680 de zege op het Braassemermeer in de wacht gesleept met een ruime voorsprong op nummer twee. Dat zij kunnen zeilen was al bewezen vorig jaar toen zij samen in dezelfde familie-jol kampioen NK Sprint met Sabine aan het roer. Deze keer stuurde Froukje, hun zeil talenten lijken inwisselbaar. Op de Braassem moesten zij onstuimig weer trotseren. Team Romkes bleef na winst in de eerste race koel en vastberaden: "het gaat om een serie, dus geen fouten maken en op safe blijven varen".

Pampus & People

ROB AUKEMA BEOOGDE VOORZITTER KWS

Na 10 jaar voorzitterschap zal Karst Doevendans op de komende Algemene Leden Vergadering in maart 2025 zijn taken overdragen aan beoogd voorzitter Rob Aukema (P26). Rob Aukema, afkomstig uit Sneek, is bij de KWS al actief als wedstrijdlerder.

EN WEER BOUWT JEROEN EEN NIEUWE PAMPUS

"De handen van Jeroen de Groot jeuken om weer een nieuwe Pampus te bouwen", schreef Sjoerd Stiemsma in zijn interview van december 2023. Jeroen liet doorschemeren in 2024 weer 'een beginnetje' te gaan maken. En dat is er inderdaad van gekomen getuige bijgaande foto waar de contouren van Pampus 462 ruwweg zichtbaar zijn. En daarmee zal er voor de derde keer in vier jaar tijd een nieuwe De Groot Pampus aan de vloot worden toegevoegd. Waarmee de Pampus nieuwbouw revival een feit is. Of deze nieuwe boot nu eindelijk voor Jeroen zelf is? Op de steigers wordt hier en daar wel een naam gemompeld. Dat moeten we nog afwachten, en we blijven de bouw met belangstelling volgen.

REGENBOOG SPRINT 2024 TITEL NAAR TEAM MARK NEELEMAN

Het weekend van 9-10 oktober trotseerden 17 boten de kou en stevige buien met wind tot 26 knopen. De Regenbogen zeilden eerst kwalificatiewedstrijden, waarin Sven Coster veruit 1 stond. Daarna doen de tot dan behaalde punten er niet meer toe en wordt gezeild om 'the best of the rest', totdat er vier boten overblijven in de finale. Die ging tussen de 17 van Hans van Drunen (P17.0), de 60 van Sven Coster, de 152 van Piet Hein Kraan en de 143 van Mark Neeleman. Neeleman (P111) wist de strijd in zijn voordeel te beslissen in het laatste rak en werd Sprintkampioen samen met Gerard van der Krogt (P453) en Erwin de Vries.

KARST DOEVENDANS PANSCHIPPER 2024

Karst Doevendans, de scheidende voorzitter van de KWS, is tijdens de Sneekweek benoemd tot Schipper in de Orde van de Sneker Pan. Met deze onderscheiding eert de gemeente Súdwest-Fryslân – op voordracht van de Koninklijke Watersport-vereniging Sneek (KWS) – ieder jaar een persoon die zich verdienstelijk heeft gemaakt voor de zeilsport in het algemeen en voor de Sneekweek in het bijzonder. Het eerbetoon komt hem toe "vanwege zijn indrukwekkende en lange staat van dienst", zei burgemeester Jannewietske de Vries. Het langdurige applaus dat volgde in de Martinikerk in Sneek maakte duidelijk dat de onderscheiding Doevendans van harte werd gegund.

BOB HEINEKE EN IRIS SIKKEMA OPPERMACHTIG TIJDENS NK 16M²

Op de Beulakerwijdstredenvan6-8 september een veertig-tal zestien kwadraten om de titel. Vooraf leken er meerdere kans-hebbers, maar na twee zeil-dagen stond Bob Heineke met bemanning Iris Sikkema er het beste voor. De koppositie werd zondag verder verstevigd. Het oppermachtige duo wist met een indrukwekkende voorsprong op meervoudig kampioen Thijs Kort, die tweede werd, de nationale titel te winnen. Heineke eindigde met 38 punten. Kort met 75 punten.

PAMPUS 90 JAAR

Onder de titel 'Topzeilers stappen in de Pampus' besteedde de Spiegel der Zeilvaart vijf pagina's aandacht aan het verleden en heden van de Pampusklasse. Het nummer 07/2024 is online te bestellen bij Spiegelderzeilvaart.nl In het volgende Pampusnieuws plannen wij delen hiervan te publiceren.

PAMPUS LIVE TIJDENS HISWA TE WATER

Rieme Witteveen van Zeilwereld spreekt met Peter Hoogendam, de voorzitter van de klasse-vereniging, over 90 jaar Pampus, de aantrekkingskracht en het jubileum.

Op vrijdag 28 augustus tijdens de Hiswa te water was Peter Hoogendam te gast in de live Zeilwereld Podcast. Na een korte persoonlijke introductie mocht Peter uitleggen wat een Pampus zo speciaal maakt en wat de aantrekkingskracht is. Hoe komt het dat dit nog een springlevende schitterende boot is die alle aandacht verdient? Een Regenboog is toch ook een mooie, klassieke houten boot? Peter legde uit dat een Pampus wat meer hanteerbaar is omdat die minder overtuigd is, en je er ook met minder ervaren of minder gespierde bemanningen in zeilen. Voor de toehoorders die minder thuis zijn in de Pampusklasse werd nog het een ander verteld over ontstaan en geschiedenis van de klasse en de vraag beantwoord hoe het komt dat de Pampus nog onverminderd populair is.

Als eerste werd de eenheid binnen de klasse genoemd, waardoor Pampus 1 nog net zo snel is als Pampus 461 is. Qua vernieuwing zien wij de laatste jaren zien wij instroom van mensen uit andere klassen, waaronder ex olympiërs, en EK, WK en nationale kampioenen uit andere klassen. En we hebben te maken met een groeiende instroom van ouders die het zeilen een tijdje hebben laten liggen om hun kinderen te begeleiden en nu weer tijd hebben om zelf te varen waarbij we vaak hun jeugd ook weer zien instromen als bemanning of aan de helm. Het was een mooi stuk Pampuspromotie voor een breed zeilpubliek.

WAAR WAS IEDEREEN?

Het Nieuw Loosdrecht weekend van Het Witte Huis is gewonnen door Paul Bournas P357 (1-2). Tweede werd Jack Kamminga P 440 (3-1). Er waren slechts 7 deelnemers, iets waar je wel vraagtekens bij kunt zetten. Misschien was de agenda te vol in juni door het Lustrum in Sneek de week

ervoor, of wellicht deed de ultra-light weersvoorspelling zeilers afhaken. Het moet voor de vrijwilligers teleurstellend zijn om hiervoor in actie te moeten komen en het is zeker een zaak om te evalueren door HWH en de Pampusklasse.

ZEILEN VOOR DE STORM UIT

Het Vrijbuitersweekend kende zaterdag 6 juli een stormachtige start. Net voordat zaterdagmiddag de eerste zomerstorm losbarstte kon op de Loosdrechtse plassen een wedstrijd worden gevaren. De omstandigheden waren toen al redelijk uitdagend voor de meeste deelnemers.

Alle velden waren zwaar uitgedund; het Pampusveld telde tien schepen, van de 25 inschrijvers. Net op tijd waren alle deelnemende zeilers binnen in de haven. Een gewaagde keuze van het comité om de boten de plas op te laten gaan, het leek op 'bij twijfel wel doen'. De middagrace werd afgeblazen.

Onder de aanwezige klassen waren Valken, O-jollen, Vrijheidjes en wel 40 FJ's die streden om de FJ-Students Cup. Het leek wel of de tijd had stilgestaan met de aanblik van deze klassen die zijn ontworpen in de jaren '35-50 van de vorige eeuw. De rescue had zaterdag handvol werk om omgeslagen of volgelopen boten te helpen, overigens niet in de Pampusklasse.

Op zondag was het front voorbij en kon er prima gevaren worden met een stevige bries die soms in de buien wat aantrok. De plassenbaan Fm bleek uitstekend geschikt voor de windrichting met mooie lange kruisrakken van de eerste naar de derde plas. Heel veel deelnemers vonden het leuk om weer eens ouderwets tussen de eilanden te varen met de keuze: welke kant van het eiland is beter? Zoals altijd bood dat weer

Uitslag:	Nr.	Naam	Punten	1	2	3
1	NED 111	Mark Neeleman, Thom van der Pol	12,0	1	2	9
2	NED 449	Marco Bosma, Auke Veenstra	13,0	3	8	2
3	NED 357	Paul Bournas, Thomas v.d. Wijngaard	13,0	7	3	3
4	NED 440	Wiebe Schippers, Mike Kamminga	14,0	2	1	11
5	NED 461	Jeroen de Groot, Joost van Raay	19,0	5	9	5

PAMPUSTOPPERS GEVEN ELKAAR GEEN METER CADEAU

verrassende uitkomsten. Ook was het een verademing om niet in groepen te starten maar gewoon alle deelnemers in één start, wat ook makkelijk kon met minder dan 25 boten.

Zondag werden er twee wedstrijden gevaren. De top met Pampus veteranen lag heel dicht bij elkaar dus het bleef tot op het laatste spannend wie er zou winnen. Dat werden Mark Neeleman en Thom van der Pol die met P111 de hoofdprijs wegkaapten. Tweede werden Marco Bosma en Auke Veenstra, en derde Paul Bournas en Thomas van den Wijngaard met gelijk aantal punten. Wiebe Schippers en Mike Kamminga werden 4e. Zij begonnen sterk met een 2e en 1e plek maar de laatste wedstrijd zakten ze terug. Ook Bart en George in der Maur in P440 waren weer eens samen van de partij en lieten met een 4e en 1e plek op zondag zien dat ze het zeilen nog niet verleerd zijn. Een speciale vermelding verdient een nieuwe wisselprijs tijdens dit evenement. De Pampus klassenorganisatie heeft de Pampoes Beker, die in 1982 door Martin Heineke als wisselbeker beschikbaar is gesteld, geschonken aan de G.W.V. de Vrijbouter als wisselprijs voor het Vrijbouterweekend. De beker wordt uitgereikt aan de in de ogen van de organisatie sportiefste Pampuszeiler. Deze eer viel te beurt aan Thom en Sandra Dijkstra in P4.

Het Vrijbouterweekend blijft een geweldig mooi en sportief evenement. Veel dank aan het wedstrijd comité en alle vrijwilligers is dan zeker op zijn plaats.

DE WEEK DIE GELEIDELIJK MINDER 'EASY' WERD, MAAR ALTIJD ONTSPANNEN BLEEF.

Voor de Easyweek 'Pirates of Loosdrecht' was vooraf veel wind voorspeld en dat kwam uit. Na 3 dagen varen werd de rest van de zeilweek afgeblazen. Ook de familiewedstrijd sneuvelde. Het Captainsdiner op donderdagavond ging gelukkig wel door. Wat bleef was de herinnering aan een halve week zeilen op mooie plassenbanen met lange kruisrakken, een perfect startcomité, een gezellige muzikale kick-off tijdens de maandagborrel, een hilarisch weerpraatje van Stut over natte winden, een record opbrengst op de veiling, en enthousiaste prijzen van de hoofdsponsor.

Geheel in stijl vertrokken de Pirates op maandagmiddag na het in ontvangst nemen van de gepersonaliseerde goodie bag en het palaver voor een mooie zonnige middag op de plas. Jack Kamminga en John van Altena gingen als eersten over de finish en openden de bar. Daar kon iedereen genieten van een door het Comité georganiseerde spontane Jam Sessie. Dat was een geweldig succes! Leuk om een aantal KWVL'ers swingende muziek te zien maken. Verborg talent kwam aan het licht!

Dinsdag was de wind nog redelijk Easy, maar we kregen meer regen dan zon. Thomas en Jaap Allart lieten zich daar niet door afleiden en zeilden zichzelf naar een verdiende eerste plaats. Voor de avond had Jack Kamminga op HWH een grootse ontvangst voorbereid met de bekende niet te versmaden Witte Huis happen en tegen etenstijd de aanwezigheid een oud-Hollandse frietkraam. Door de regenval ging de gemiddelde zoetwaterpiraat liever met de auto in plaats van over water naar HWH, maar dat heeft de pret zeker niet gedrukt. Fijn dat we dit jaar te gast mochten zijn!

"De koe'n staan scheef op de dijk"

Op woensdag was de zon weer terug en stond er een 'frisse bries' met vlagen boven de 20 knopen. Niet zo easy, maar wel een heel mooie wedstrijd met een plassenbaan die veel weg had van een up and down 'extra large'.

Vervolg op volgende pagina

THANKS MATEYS!

Dank aan de hoofdsponsors Evi van Lanschot & Royal Coster Diamonds voor de mooie prijzen, dank aan alle overige Easyweek sponsors voor hun support.

Dank aan het Easyweek comité Sander Jorissen (voorzitter), Reinout van Gelder, René Middelweerd, Harald Camphuis en Lex Rijnink.

Vervolg Easy Week

De banenkaart was dit jaar aangepast zodat we bij meer windrichtingen een goede baan konden leggen. De foutjes die er nog in stonden kwamen natuurlijk meteen aan het licht, die gaan we er volgend jaar uithalen.

Een ander punt was dat we dit jaar weer met 50 boten tegelijk hebben gestart. Dat bleek goed te functioneren en haalt de angst hiervoor uit het verleden weg. Volgend jaar weer met z'n allen tegelijk weg!

Donderdag zat het niet mee. Bij aankomst was al duidelijk dat het flink woei en dat het alleen maar meer zou worden. Op de Kaag zeggen we dan: "de koei'n staan scheef op de dijk" en zo was het. Na een paar frustrerende uren moest de wedstrijdleiding het verstandige besluit nemen om niet uit te varen vandaag, en vrijdag helaas ook niet. 'Het kan verkeren...' Zodoende had iedereen ruim de tijd om de piraten outfit voor de avond uit te zoeken, de juiste schmink-accents te zetten en de spaarpot leeg te kieperen voor de aanstaande veiling. Voorafgaand aan de veiling overtroffen de chefs zichzelf met een uitstekend walking dinner. Gezien de run op de tafels behoeft dit nieuwe concept echter nog wel enige oefening.

Onder leiding van veilingmeester Marco Brokken, die en passant nog een fiscale aftrek uitdeelde, werd een succesvolle veiling gehouden. Er gaan geruchten dat het om 4 nullen zou kunnen gaan, maar dat kan pas bevestigd worden wanneer deze daadwerkelijk op de rekening van de penningmeester staan. In ieder geval een goede avond voor Sailwise. De avond werd in stijl afgesloten met de rijzende ster onder de volkszangers, Danny Plezier. Moe maar voldaan zochten de pirates de thuishaven weer op....

Reinout van Gelder P429

GOUDSCHAT VOOR SAILWISE

Tijdens zijn vrijwilligers "werkweek" op Robinson Crusoe berichtte Jack Kamminga dat daar met een beetje ongeloof en heel veel blijdschap het fantastische veilingbedrag van € 9250 (!) was doorgedrongen. Grote klasse van het Easyweek piraten team, de wervelende veilingmeester en alle gulle bidders. "Not all treasure is silver and gold", sprak Jack Sparrow ooit, maar voor Sailwise was dit beslist een goudschat.

Uitslag:

1. 357 Team Paul Bournas
2. 330 Thomas en Jaap Allart
3. 410 Cees Nater, J.P. Prins
4. 434 Team Oscar Paulich
5. 438 Team Milco Alblas

Evi van Lanschot is trotse partner van Olympisch kampioen en World Sailor of the Year Marit Bouwmeester

SEA TRANSPORT TO DESTINATIONS THROUGHOUT WESTERN EUROPE WITH 5 MODERN CONTAINER SHIPS More than 35 years of experience
Safe, reliable and on time
www.vissershipping.nl

Heerlijk dineren, vergaderen en spetterend feesten voor de leden en introducés van de KWVL

035 582 34 85
reserveren@penh-catering.nl
www.kwvl.nl/restaurant

Uitslag:		Punten
1	111 Mark Neeleman, Thom van der Pol	15,0 (1-3-3-8)
2	357 Paul Bournas, Herbert Dercksen	15,0 (3-1-4-7)
3	432 Rob de Bruin, Auke Veenstra	27,0 (7-7-11-2)
4	1 Jeroen de Groot, Richard Blickman	29,0 (12-6-10-1)
5	365 Peter Hoogendam, Sabine Romkes	32,0 (17-8-1-6)

SPANNENDE SERIE in sterk veld

Mark Neeleman en Thom van der Pol

Paul Bournas en Thomas van den Wijngaard

Auke Veenstra en Rob de Bruin

OUDERWETSE 'REEUWIJK DERBY' IN DE SLOTFASE BESLIST DOOR MARK NEELEMAN

Zon, een lopend windje, een flink veld deelnemers (27) en een meer dan uitstekende borrel waren dit weekend mooie ingrediënten voor de laatste krachtmeting van dit seizoen voordat de winterwedstrijden weer van start gaan.

Onder de bezielde leiding van Henk Bergsma werd tijdens het palaver het volledige wedstrijdcomité voorgesteld waarbij naar eigen zeggen opgeteld 140 jaar aan wedstrijdzeilervaring op de planken stond. Het belooft een mooie serie te worden.

De eerste wedstrijd was uitdagend, het veld lag mooi verdeeld over de lijn en was in één keer weg (echt niemand vals Henk?). Na het eerste kruis- en voordewindse rak lag er een flinke kluit boten bij elkaar. De 441 (Talsma) ging nipt als eerste door de ondergate gevolgd door de 86 (Van Leest) en kort erachter de 448, 357, 438 en nog een aantal 'usual suspects'. De wind was echter niet eerlijk verdeeld in kracht en richting en bleek een behoorlijke onvoorspelbaar. Boten op links gingen te vroeg naar rechts, boten op rechts hadden een windwak, lastig, lastig, keuzes, keuzes. De 111 was gedwongen om bij de gate de ongunstige boei te nemen maar kon daarna nog net snel terug om lengte te maken richting de linker kant.

Vlak voor de laatste wedstrijd trok de wind aan en konden de gevechtstenues aangetrokken worden

Op speurtocht naar de privévlaag werd onder een eiland toch nog een mooie strook wind gevonden en zo bleef de 448 (Van Leur) nog in zicht. Uiteindelijk draaide de wind weer naar rechts en was het op ca 1,5m toch winst voor de 111 met de 448 op 2 en 357 3e. Daarna viel de wind weg en besloot het comité de uitstelvlag boven de A-vlag te hijsen. Hup naar de wal en het koude pils. De zondag zou gevuld worden met 3 in plaats van 2 wedstrijden dus een half uur eerder starten.

De zondag was dus ingeroosterd met 3 potten waarbij de wind nog steeds uit de zuidoost hoek kwam maar nu wel met wat

meer kracht. De verwachting was ook toenemend tot 4 Bf. De eerste start van de zondag was een prooi voor de 357 (Bournas) met Thomas van de Wijngaard aan de fok in plaats Herbert 'Herby' Dercksen die op zaterdag de fok bediende.

De laatste 400 m naar de finish was het stuivertje wisselen

De 453 (Krogt en De Boer) kon aanhaken en werd 2. Ook nu zat de 111 erbij en kon 3 worden. Paul Bournas was 4 en dat zou later de ontknoping geven. Dan de 2e start. Nu ging de strijd tussen de 365 (Hoogendam en Romkes) en de 17.0 van de jonge talenten Van Drunen en De Lange. De 111 (Neeleman) werd struikelend over meerdere winddraaiingen toch nog 3 en die bleek ook broodnodig. Vlak voor de laatste wedstrijd trok de wind dan toch aan tot 4 Bf en konden de gevechtstenues aangetrokken worden. De 111 stond 1 punt voor op de 357, opletten dus! Na het eerste kruisrak lag de 111 rond plek 6 en de 357 ergens tussen de 10 en de 15. Voor de wind liep alles weer in elkaar en lag alles open. De 357 gebruikte zijn speed goed en wist voor de 111 te komen. Na nog een voordewinds rak was het min of meer matchracen naar de finish. Intussen waren de voorste boten uit zicht.

Willem Huberts met Jorden Spijker, Rob de Bruin met Auke Veenstra en De Groot en Blickman vochten onderling voor de winst waarbij De Groot/Blickman uiteindelijk het langste strootje trokken. De laatste 400 m naar de finish was het stuivertje wisselen tussen de 111 en de 357. Uiteindelijk kon de 357 met een halve neuslengte 7 worden met de 111 op 8. Na enig rekenen bleek de 111 te winnen met gelijke punten als de 357 maar met een 3 tegen een 4 van de 357. Poeh, dit was een spannende serie en een mooie afsluiter van het zomerseizoen. Op naar de winterwedstrijden, hopelijk zijn de weergoden ons goedgezind.

▲
Thom van der Pol

DONDERDAGAVOND? PAMPUSAVOND!

EEN SUCCESVOL CONCEPT met veel deelnemers

ERIK EN MARLEEN BIEZE GROOTVERDIENERS

Winnaars Marleen en Erik

Het zeilseizoen 2024 stond Loosdrecht weer in het teken van de gezellige Pampusavond op donderdagavond. De inmiddels redelijke volle app groep (geliefd en gehaat) met meer dan 100 personen, leverde iedere week vanaf dinsdag binnen zeer korte tijd een comité af en altijd voldoende deelnemers om de korte baan wedstrijden doorgang te laten vinden.

Soms was er geen wind, of zelfs te veel wind, maar over het algemeen hadden we erg mooie avonden (13 in totaal), met prachtige zonsopgangen (zie de foto's), veel deelnemers (ruim 43 boten) met een maximum van 22 op 1 avond en natuurlijk ook een winnaar: P396 van Erik en Marleen Bieze.

De overall winnaar heeft de prachtige wisselbeker uitgereikt gekregen op de laatste donderdagavond van het jaar (26 september), waar we een heerlijke kaasfondue avond hadden georganiseerd.

Ik ben veel dank verschuldigd aan mijn stuurman Eltjo Heddema, die ook dit jaar weer alle uitslagen in een Excel sheet wist te frommelen. Ook veel dank aan de KWVL: Joost, die zeer flexibel omging met net te late aanmeldingen, te late afzeggingen of no shows en het eten fantastisch coördineerde en natuurlijk aan Hilde en de havenmeesters die ervoor zorgden dat het comité met een rib het water op kon.

Verder ook dank aan alle zeilers die zich vrijwillig hebben aangemeld als comité. Volgend jaar gaan we er graag weer mee door, op dezelfde manier!

Het concept is eenvoudig; we starten om 18.30 uur, 5-6 korte wedstrijdjes up-down van 15-20 minuten, we drinken wat, we eten wat met zijn allen en je bent om 22.00 uur weer thuis. Leuk toch?

OVERIGE NOMINATIES:

Vuurpijl (beste nieuwkomer)	P294 (Laurence van den Wijngaard)
Klaas Vaak (het meest aanwezig)	P396 (Erik Bieze)
Haantje de voorste (meeste eentjes)	P294
Joop Zoetemelk (meeste tweetjes)	P438 (Milco Alblas)
Jan Modaal (in het midden)	P398 (Jan Willem Heukensfeldt Jansen)
Overall 1	P396
Overall 2	P460 (Rob ten Herkel)
Overall 3	P445 (David de Graaf)

Soms heb ik de indruk dat er wat zeilers niet meer mee doen op donderdagavond, omdat ik er wel een paar mis die "normaal" wel meededen. Stuur me een privé berichtje via whatsapp en/of email (arends.lukas@gmail.com) om te bekijken wat de reden is. Zou mooi zijn om in de toekomst deze avond toegankelijk te houden voor iedereen die mee wil/kan doen.

Hartelijke groet,

Lukas Arends P362
Regio commissaris Loosdrecht

CLUBKAMPIOENSCHAP KWVL
22-23 JUNI 2024

PAUL BOURNAS PAKT DE KWVL KAMPIOENSTITEL

Eind juni streden 25 Pampussen om de felbegeerde titel club kampioen. Niet het minste kampioenschap, want de winnaar staat voor de eeuwigheid vermeld op het erebord der clubkampioenen in sociëteit. Voor zaterdag was de windvoorspelling heel dun en dat klopte, want het bleek te weinig om te kunnen starten. Op zondag konden er gelukkig drie mooie wedstrijden gevaren worden. In de top streden

Uitslag:		Punten	
1.	357 Paul Bournas	7,0	(2-4-1)
2.	111 Mark Neeleman, Thom van der Pol	7,0	(1-2-4)
3.	442 Sander Jorissen, Wanda Meijst	13,0	(7-3-3)
4.	333 Willem Huberts, Jan Wilkens	17,0	(9-6-2)
5.	421 Ard van Aanholt, Arnoud Huberts	21,0	(6-1-14)

Mark Neeleman (1-2-4) en Paul Bournas (2-4-1) hard om de hoofdprijs. Zij bleken qua punten elkaars gelijken te zijn. Waarbij het voordeel uiteindelijk Paul ten deel viel. Drie maanden later bij de Houtskool Cup zou dit scenario zich herhalen, daar eindigden ze weer met een gelijk aantal punten, maar dat werd beslist in het voordeel van Mark.

WINTERWEDSTRIJDEN 2024-2025

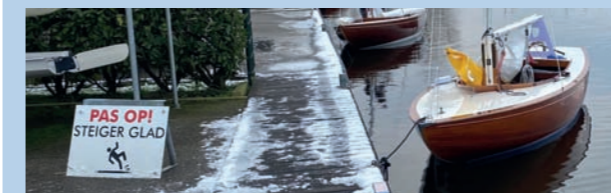
VOORUITBLIK zeilend de winterdoor

U kent het ongetwijfeld: vanaf het moment dat de wed-strijdkalender bekend wordt gemaakt, worden de agenda's gepakt om weekenden vast te leggen voor het zeilen. Natuurlijk lukt dit het ene seizoen wat beter dan het andere, maar gemiddeld genomen komen wij op meerdere evenementen per jaar aan de start.

WINTERWEDSTRIJD SCHEMA LOOSDRECHT 2024/25:

- 10 november, 8 december, 12 januari 2025 (met Nieuwjaarsborrel), 9 maart, 6 april.
- In samenwerking met het WOC van de KWVL.
- De NoR en SI worden tijdig op de www.pampusclub.nl gepubliceerd.
- Inschrijving via de website van de Pampusclub.
- Het gaat alleen door als er minimaal 10 boten meedoen.
- Communicatie via een nieuwe Winterwedstrijden appgroep.
- Inschrijfgeld 15 per boot per dag inclusief takelen. Dit wordt achteraf in april 2025 in rekening gebracht.
- In verband met verkeershinder aan de Nieuw Loosdrechtsedijk wordt alles vanaf de KWVL verzeild.
- Als de Pampusklasse voor voldoende vrijwilligers kan zorgen om het WOC te ondersteunen, dan bestaat de mogelijkheid om een afgelaste winterwedstrijd op een ander moment in die maand in te halen.
- Er worden geen winterwedstrijden in Sneek georganiseerd dit seizoen dus kom gerust uit de regio's naar Loosdrecht.

Als onze schepen in het voorjaar weer het water zien en het aantal zeiluren toeneemt, varen wij geruisloos de zomer in. Er wordt door velen van weekend naar weekend geleefd. Prachtig om met de groep zeilers dit reizende circus te beleven.

Als de meeste evenementen geweest zijn en de nazomer in beeld komt, de verse kampioenen en hoofdprijswinnaars van dat jaar bekend zijn en de gedachten bij velen richting een winter met misschien wel schaatsen op natuurijs gaan, is er altijd een groep zeilers te vinden die de boot maar moeilijk los kunnen laten. Wachten op een nieuw seizoen duurt lang. Het verschil in beleving tussen de kortere dagen van het jaar en de zeildagen waarop wij terugkijken lijkt niet veel groter te kunnen.

Voor deze groep zeilers komen de winterwedstrijden erg goed uit, een prachtige vondst. De boot vanaf de trailer of het schiphuis te water laten, optuigen en een dagdeel varen met gelijkgestemden. Voordat je de kans hebt om het koud te krijgen is de finish van de laatste wedstrijd van de dag in zicht. Samen de haven in, de juweeltjes weer terug naar de stalling en in de tussentijd heb je met een leuke groep zeilers een paar mooie potten kunnen varen. Kijk, zo kom je de 'stille' periode wel door. Het is altijd prettig om een excuus te hebben om toch nog even met de boot te kunnen varen en te genieten! Aan u de vraag: wat staat er op uw planning de komende winter?

Erik Groeneveld P 294

THOMAS ALLART EN BART LA GROUW NATIONAAL KAMPIOEN 2024

DOOR HET HOOFD KOEL TE HOUDEN ZEILDEN ZIJ DE LAATSTE WEDSTRIJD MAGISTRAAL

Onder prachtige weersomstandigheden werd met een perfecte organisatie van de KWVL van 29 augustus t/m 1 september het NK Pampus verzeild. De strijd om de nationale titel was tot de laatste wedstrijd nog volledig open en ging tussen de P330 en de P440. Thomas Allart en Bart la Grouw trokken in een zinderende laatste wedstrijd de titel naar zich toe en wonnen hiermee voor het eerst de Nationale titel fleet racen in de Pampus.

Tweede werden Wiebe Schippers en Mike Kamminga. De derde plaats, op toch ruime afstand van de nummers een en twee, was voor Mark Neeleman en Thom van der Pol (P111). Mark en Thom pakten ook de titel Pampus Master 2024.

In de Silver werd de felbegeerde Joekel gewonnen door Erik Bieze met afwisselende bemanningen Marleen Bieze en Cor van Aanholt in de P396. Tweede werden Erik Groeneveld en Laurence van de Wijngaard in de P294 en derde plaats was voor Joep Kuhlwilm en Jan Piet Heemskerk (P361).

Technische controle

Voorafgaand aan de wedstrijden werd door de Technische Commissie op grote schaal controle uitgevoerd op o.a. drijfvermogen en inventaris. In een perfect geplande operatie werden binnen no time 63 boten door drie klassencontroleurs geïnspecteerd. Dat verliep gesmeerd en behoudens enkele bemerkingen werden alle boten goedgekeurd op 1 afwijkende klapspanner na.

De wedstrijden

Verdeeld over 4 dagen werden er 11 races gevaren. Na 5 kwalificatie races stond Jeroen de Groot met bemanning Abele de Jong in de P1 eerste in het tussenklassement en won daarmee de "Halve Kampioen", de wisselprijs die aan de hoogst geklasseerde zeiler wordt toegekend. Ook werd de scheiding in Silver en Gold gemaakt. In de Gold was het krachtenveld goed verdeeld en het duurde daardoor tot de laatste race tot de rangorde en de winnaar zich manifesteerden. Dat maakt het zeilen in de Pampus uitdagend en spannend. De eerste twee racedagen waren er veel positiewisselingen.

Vervolg op volgende pagina

Felle strijd tussen de kanshebbers

Hans van Stekelenborg, Tim Rijfers

Team Schippers-Kamminga

De spanning bouwt op

Op dag 3 werd het klassement weer aardig opgeschud. Het waait echt hard die dag en er staan 3 wedstrijden gepland. Jeroen de Groot die gisteren nog 1 stond heeft een mindere dag dus die is naar beneden gezakt. Wiebe Schippers, die gisteren ontevreden was heeft het goed gedaan met een eerste plek erbij en staat nu op 1, met 1 punt verschil met Thomas Allart. Mark Neeleman ging goed, Marco Bosma zat er ook goed bij. Arjen Kort kwam zoals hij zelf zei helemaal niet in zijn zeilritme dag 1 en 2 maar vandaag ging het goed met een 1 en een 2, daarmee stijgt hij naar de 4e plek. Het zijn strak georganiseerde wedstrijden, de starts gaan allen goed op tijd weg. De finish was lastiger. De benedenboei ligt diep in de wal en is dramatisch slecht aan te zeilen. Je ziet bijna alle stuurboord boten die daar aankomen om te finishen zich stuklopen op een muur van bakboordschepen. Met nummers 1 en 2 zo dicht bij elkaar belooft het de laatste dag erg spannend worden.

Evelyn en Joost van Leur

Team Allart-La Grouw

The winner takes it all

De laatste dag stonden nog 2 races gepland. Jeroen de Groot en Abele de Jong P1, die op vrijdag nog de halve kampioen waren met drie eentjes op hun naam, gingen voor de 2e opeenvolgende dag niet echt lekker en zakten naar de 7e positie. Marco Bosma werd de eerste race ruim 1 maar kon daar niet lang van genieten want pakte

Sander en Wanda Jorissen

Mike Kamminga, Thomas Allart, Wiebe Schippers

daarna een 26e plek waardoor hij een punt daalde in het klassement naar 6. Paul Bournas met zijn vroegere Plus bemanning (dat is lang geleden) wisten met 7 en 6 zich de top 5 in te varen. Arjen Kort/Anne Heerschop stegen met 3, 13 naar de 4e plek.

In een perfect geplande operatie werden binnen no time 63 boten door drie klassencontroleurs geïnspecteerd

Maar alle ogen waren vooral gericht die dag op P 330 en 440 natuurlijk. Daar moest de Jackpot vallen. Vanaf de start controleerde P 330 het veld. Een groot kampioen moet zijn zenuwen in bedwang houden. Na afloop laten we de nieuwe kampioenen 2024 Thomas Allart en Bart la Grouw zelf aan het woord: "Het ging de laatste dag tussen P440 en ons. De eerste wedstrijd vanmorgen waren zij 5 en wij 4. Het was bloedspannend, we gingen met gelijk aantal punten de laatste race in, allebei met 36 punten. Het was niet makkelijk en we hebben meteen goed verdedigd vanaf het begin.

Vervolg op volgende pagina

Uitslag Gold			Punten
1.	330	Thomas Allart, Bart la Grouw	37
2.	440	Wiebe Schippers, Mike Kamminga	49
3.	111	Mark Neeleman, Thom vd Pol	60
4.	416	Arjen Kort, Anne Heerschop	73
5.	357	Paul Bournas, Jeroen vd Wolf	76

We bleven op hem varen en toen kregen we de wind ook lekker en toen voeren we naar de eerste plek." Is deze wimpel extra mooi omdat de wimpel bij de Sprint in Zuidlaren niet kon worden uitgereikt? "Nou we hebben een geweldig zeilweekend daar gehad en daar gaat het uiteindelijk om. Winnen wil je altijd, of het nu een NK is of een Easyweek en die wimpel dat maakt ons niet uit." Niettemin gaven deze twee coole gasten toe dat ze na het winnen van de laatste race, op weg naar de haven elkaar "huilend in de armen vielen als ouwe wijven". Een echte man toont zijn emoties, volgens mijn G.I. Joe neef die trainer fysieke én mentale weerbaarheid is bij Defensie. De mannen van de 330 mogen varen met de gouden driehoek in het zeil op het volgende NK.

Op dag 3 werd het klassement weer aardig opgeschud

In de Silver won Erik Bieze met bemanning Cor van Aanholt overtuigend door op de laatste 2 dagen een sprintje te trekken met 3,2,2,1,1. Een mooie prestatie. Na het winnen van de Joekel bood Cor het daarbij behorende rondje bier aan.

Vermeldenswaard is nog dat Angela Brandsma met Evelien Goedkoop aan de fok meezeilde in haar nieuwe P 153, hetgeen haar de 13e plek in de Gold opleverde en de Ladies Cup.

Het was een fantastisch evenement, de Pampusklasse heeft zijn populariteit weer bewezen, en er waren veel getalenteerde zeilers zowel oude bekenden als nieuwe gezichten. Het NK 2024 kenmerkte zich door de goede sfeer. Het WOC en de vrijwilligers op het startschip verdienen alle lof, ook voor hen waren het hele lange dagen op het water. Ook de hospitality van Pos Et van Hoof was geweldig en dat levert een grote bijdrage aan de gezelligheid.

Sandra Dijkstra P4

Angela Brandsma en Eveline Goedkoop

Gold 1e en kampioen Bart La Grouw en Thomas Allart

Silver 1e Cor van Aanholt en Erik Bieze

Uitslag Silver			Punten
1.	396	Erik Bieze, M. Bieze, C. v. Aanholt	92
2.	294	Erik Groeneveld, L. van den Wijngaard	96
3.	361	Joep Kuhlwillm, J.P. Heemskerck	101
4.	432	Rob de Bruin, Coen Alewijnse	105
5.	434	Richard Blickman, Oscar Paulich	121

Gold 2e Mike Kamminga en Wiebe Schippers

Silver 2e Erik Groeneveld, Laurence van den Wijngaard

Silver 4e Rob de Bruin, Coen Alewijnse

Gold 3e en 1e Master Mark Neeleman en Thom van der Pol

Silver 3e Jan Piet Heemskerck en Joep Kuhlwillm

Ladies Cup Eveline Goedkoop, Angela Brandsma.

Finish van de kampioenen

Gold 4e Arjen Kort, Anne Heerschop

KLUIS VOOR ANKER

Een object dat deze zomer mogelijk de zoveelste aanvaring onder water op de Loosdrechtse Plassen veroorzaakte, lijkt een zware metalen brandkast. Mannen van Plassenschap Loosdrecht wisten het gevaarte na lang zoeken boven water te krijgen. De verbazing was groot toen een kluis, uiteraard opengebroken en zonder inhoud, uit het water getakeld kon worden. Een week eerder nog

werden stalen damwandprofielen uit de plassen gehaald, na klachten over zware objecten. Toen toevallig diezelfde avond een kiel van een boot flink beschadigd raakte en opvarenden door de klap blauwe plekken en schrammen zouden hebben opgelopen, werd besloten tot een ultieme poging om te kijken of er meer lag, met de kluis als verrassing.

Richard Blickman en J. Korpershoek

DE KIEL BLIJFT PUNT VAN AANDACHT

Ook dit jaar zijn er weer 3 schepen gemeten die meegedaan hebben tijdens het NK. Normaal doen we dit door middel van een loting, maar die loting is er dit jaar niet van gekomen. Als alternatief hebben we gekozen voor de nummer 1 (P330) en 3 (P111) uit de Goldfleet en de nummer 2 (P294) in de Silverfleet. De laatste jaren hebben we moeite gehad om een goede locatie te vinden in het midden van het land, dit kwam ter sprake bij Thomas Allart en hij bood spontaan aan om dit in zijn loods te doen.

Op 19 oktober kwamen de drie eigenaren met hun Pampus naar Lelystad waar J.J. Korpershoek, de officiële meter van het Watersportverbond, hun schepen heeft gemeten. Alle boten zijn volledig gemeten en bij 1 boot is er een kleine afwijkingen aan de kiel geconstateerd. Deze afwijking is makkelijk te herstellen en zal aankomende winter gebeuren.

De afgelopen jaren hebben we meerdere kielen gezien met afwijkingen, waaruit blijkt dat de metingen, om de eenheid te bewaren, noodzakelijk blijven.

De kosten van deze metingen worden gedragen door de Pampusclub. We danken Thomas voor zijn gastvrijheid en de mogelijkheid om de komende jaren ook gebruik te kunnen maken van deze prachtig centraal gelegen locatie.

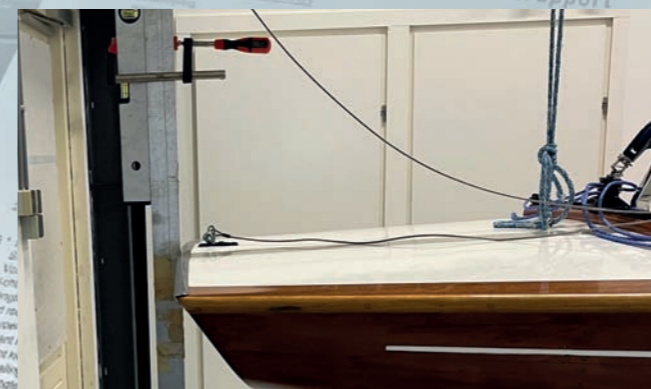
Charles Koek
Voorzitter Technische Commissie

Verbondsmeter Korpershoek

Laurence van den Wijngaard en Charles Koek

meetrapport

№	Omschrijving	Min.	Max.
1	1. Hoogte o.k. kielbalk tot v. basislijn t.p.v. maal 10 - uit a.b.k. spiegel 531 mm	1600	1680
2	2. Hoogte o.k. kielbalk tot v. basislijn t.p.v. maal 8 - uit a.b.k. spiegel 1781 mm	4020	4100
3	3. Hoogte o.k. kielbalk tot v. basislijn t.p.v. maal 6 - uit a.b.k. spiegel 3031 mm	6640	6680
4	4. Hoogte o.k. kielbalk tot v. basislijn t.p.v. maal 4 - uit a.b.k. spiegel 4281 mm	932	972
5	5. Hoogte o.k. kielbalk tot v. basislijn t.p.v. maal 2 - uit a.b.k. spiegel 5531 mm	1152	1192
6	6. Meetlijn tot b.k. dek op 1640 mm uit a.b.k. spiegel	1870	1900
7	7. Meetlijn tot b.k. dek op 1640 mm uit a.b.k. spiegel	1642	1682
8	8. Meetlijn tot b.k. dek op 1640 mm uit a.b.k. spiegel	810	850
9	9. Meetlijn tot b.k. dek op 1640 mm uit a.b.k. spiegel	230	270
10	10. Meetlijn tot b.k. dek op 1640 mm uit a.b.k. spiegel	240	280
11	11. Meetlijn tot b.k. dek op 1640 mm uit a.b.k. spiegel	375	415

Holtmaatsten

№	Hoogte o.k. kielbalk tot v. basislijn t.p.v. maal 10 - uit a.b.k. spiegel 531 mm	Hoogte o.k. kielbalk tot v. basislijn t.p.v. maal 8 - uit a.b.k. spiegel 1781 mm	Hoogte o.k. kielbalk tot v. basislijn t.p.v. maal 6 - uit a.b.k. spiegel 3031 mm	Hoogte o.k. kielbalk tot v. basislijn t.p.v. maal 4 - uit a.b.k. spiegel 4281 mm	Hoogte o.k. kielbalk tot v. basislijn t.p.v. maal 2 - uit a.b.k. spiegel 5531 mm
14	1261	1171	1281	771	
15	832	942	952	462	
16	484	671	671	193	
17	564	516	514	24	108
18	810	670	584	24	78

Een wereld aan ervaring en know-how
Eigen productie in moderne zeilmakerij
Persoonlijke aandacht en perfecte service

UK DEVRIES SAILS

SINDS 1850 LEVEN WE VAN DE WIND

MAKKUM 0515 231 738 info@uk-devriessails.nl

www.uk-devriessails.nl

W
WINDESIGN

Windesign is een groeiend merk met een bewezen hardware collectie voor Laser® en 420. Daarnaast hebben wij een grote collectie joysticks, coach gear, zeilkleding en betaalbare zeilen voor diverse eenheidsklassen waaronder zeilen voor de Pampus klasse. ▲

Onze **Pampus zeilen** zijn geoptimaliseerd naar de laatste regelwijzigingen en zijn gemaakt van de hoogste kwaliteit zeildoek, namelijk Contender Polykote. Meerdere malen zijn de Nederlandse kampioenschappen Pampus dan ook gewonnen met deze zeilen. Voor meer informatie:

Optiparts Marine Equipment
Tel: 030-2414068
E-mail: mail@optiparts.com

10 vragen aan THOMAS ALLART

Thomas en Walter zaten ruim een uur aan de telefoon om de 10 vragen voor te bereiden. Walter: "Erg gezellig en leerzaam! Probeer niet te behoudend te zijn in je antwoorden anders slapen de lezers in van de deugteksten." Dat is goed gelukt. Het leest als een trein en de gratis trim tips van de kampioen van 2024 zijn mooi meegenomen.

1. Met jouw geweldige zeilresultaten in de afgelopen jaren weet iedereen wel wie je bent, maar kan je wat vertellen over je (zeil)jeugd, wat voor bootjes je allemaal gevaren hebt en wanneer het kwartje van het wedstrijdzeilen viel?

Ik ben geboren in Alphen aan den Rijn op 5 augustus 1989. Zowel de kant van mijn vader (Jaap) als moeder (Wendelien) waren zelfstandig ondernemers. De ene kant van de familie had een fotowinkel de andere een kapperszaak. Mijn ouders hebben de kapperszaak overgenomen van mijn opa & oma en wij woonden boven de winkel.

Het zeilen begon toen ik 5 jaar oud was in de Optimist. Met mijn ouders ging ik ieder weekend in de zomer naar de boot op de Westeinderplas, waar mijn opa en oma een eilandje hadden. Dat was voornamelijk roeien, wrikken en plezier maken met vriendjes in de Optimist. Toen ik een jaar of 9 was deed ik mee aan mijn eerste combi op de Nieuwe Meer.

Thomas in zijn Optimist

Ik voetbalde in de tijd nog veel en mocht na wat combi's gezeild te hebben mee trainen bij de Haarlemsche Yachtclub. Uiteindelijk gestopt met voetbal en na de Optimist ben ik Laser gaan varen. Mijn ouders zijn van de Westeinderplas naar Andijk verhuisd met de zeilboot en achteraf is hier wel het kwartje gevallen en het plezier om te blijven wedstrijdzeilen.

Na de Laser kwam er een J22. We woonden in Alphen aan den Rijn wat relatief dicht bij de Braassemermeer is. Hier lag een prachtige vloot die zowel doordeweeks en in de weekenden het hele jaar door actief was. In de zomer vakanties gingen we als gezin altijd op reis met de zeilboot. Zeilen naar Frankrijk of Engeland. Als enig kind zeilde ik vooral met mijn vader de boot, waar mijn moeder een boekje lezen prima vond. Tot het moment dat we surfend van de golven onder spinnaker voor een kustplaats naar beneden denderden vond mijn moeder alles goed en wel, Zo mochten mijn vader en ik ons aardig uitleven!

2. Uiteindelijk kies je dan toch voor de Pampus. Hoe is dat dan zo gekomen en waarom de Pampus 330?

Ja, dan beland je in een Pampus. Komt eigenlijk door mijn vader. In 2017 was het 100-jarig jubileum van de Regenboog-klasse in Como, Italië. Wij deden mee en mijn ouders kwamen kijken bij dit perfect georganiseerde evenement. In 2017 zeilde ik nog veel in de Star, maar mijn vader gaf aan het leuk te vinden om samen weer eens te zeilen. Ik vroeg hem in een lokale pizzeria welke boot het dan moest worden en hij was vrij duidelijk, een Pampus! Zijn argumentatie op dat moment om voor de Pampus te kiezen was, een mooie lijn van de romp, goede zeilers en niet onbelangrijk, gezellige mensen. Dat had hij achteraf toch aardig in de gaten van een afstandje.

Roeien, wrikken en plezier maken met vriendjes

Nog geen week terug uit Como en we hadden de eerste potentiële boten al op de korrel. Uiteindelijk zijn we bij Jeroen de Groot de 330 tegen gekomen. Bootje was bij Wiegmans als huurbootje 20 jaar ingezet en had wat liefde nodig. De naam zegt het al "Avontuur" en dat is

De gefreesde Regenboog 158

nou net wat mijn vader leuk vindt. Jeroen heeft er een super bootje van gemaakt, waar we in mei 2018 de eerste wedstrijden hebben gevaren op het Zuidlaardermeer.

3. Je hebt ook een Regenboog gehad die i.s.m. van Oossanen 'gefreesd' is. Een reuze spannend verhaal, kan je daar wat meer over vertellen? En ga je in de toekomst ook een Pampus 'frezet'?

Met een maatje (Martin Buis) hadden we altijd het idee om een Regenboog te bouwen. We zeilden beide Regenboog en in 2015 heeft Van Oossanen sleeptank proeven gedaan en hierna een regenboog getekend. Dat is uiteraard wel vaker gedaan in de klasse, maar het bijzondere was dat deze Regenboog terug gefreesd werd met een computer. In principe is de boot oversized gebouwd en hierna in de juiste vorm gefreesd, zodat deze precies binnen de regels valt. Er hoefde geen schuurpapier of plamuur meer aan te pas te komen. Het idee achter deze methode is dat er nauwkeuriger en sneller seriematig boten gebouwd kunnen worden. Echter is de 158 het enige exemplaar gebleven die op deze wijze gebouwd is.

Het bijzondere was dat deze Regenboog terug gefreesd werd met een computer

Al met al een mooi project en vooral leerzaam, maar ook vrij kostbaar. Voor de Pampus zou dit in principe ook kunnen. Ik houd het bij de 330, het charmante van de Pampusklasse is dat de verschillen tussen boot nummer 1 en 461 zeer klein zijn. Dat moeten we ook blijven bewaken met z'n allen.

4. Als je niet zeilt werk je bij Contender, de zeildoekleverancier en het bedrijf van ons Pampus zeil-icoon Guus Bierman. En, omdat de meeste zeilmakers Contender doek gebruiken, kan je wat meer vertellen over jouw werk, de doeksoorten en gewichten voor de Pampus?

Zeilen en werk zijn tegenwoordig verweven in elkaar. In 2023 heeft Guus mij een mooie kans aangeboden, ik ben verantwoordelijk voor het hoofdkantoor in Mijdrecht. Wij maken het zeildoek in Lörrach, Duitsland en verdelen het zeildoek via onze 9 kantoren wereldwijd naar de zeilmakers.

Vervolg op volgende pagina

Star sailors league

Deze maken gebruik van ons Polykote doek om Pampus zeilen te fabriceren. Het verschilt een beetje per zeilmaker, maar er wordt tussen de 4 en 5 ounce doek toegepast voor de Pampus zeilen.

5. We willen natuurlijk allemaal wat van je leren op zeilgebied. Waarom vaar jij bijvoorbeeld je giek op het achterdek en niet in het midden? En gebruik jij je traveler en neerhouder vaak en waarom/wanneer? Hoeveel slagen heeft de grootschoot en gebruik je je achterstag veel? Dank voor de zeillessen!

Ik vaar altijd graag met relatief veel spanning op de diamant, dat doe ik omdat als ik met m'n vader vaar we 200kg samen wegen. Hierdoor waait de mast top niet weg en kunnen we de boot in vlagen nog prima vlak houden. Als ik met Bart La Grouw vaar zijn we 25kg minder zwaar en heb ik iets minder spanning op de diamant, waardoor de boot stabiel blijft varen. Eventueel laten we de mast iets achterover komen met meer wind en met lichter weer trekken we de mast iets naar voren.

Met veel wind laat ik de overloop zeker gaan, maar in principe staat de overloop altijd in het midden. De achterstag gebruik ik zo min mogelijk alleen bij flinke vlagen kan deze doorgehaald worden, maar na de vlag gelijk weer open om druk te houden en de hoogte te blijven lopen.

Neerhouder wordt ook niet veel gebruikt, alleen bij wind gebruik ik de neerhouder om meer twist in het zeil te krijgen, waardoor de top netjes open waait.

Voor de wind de neerhouder niet te strak, zodat het zeil netjes open staat (niet te gesloten), zodat je een mooi profiel hebt in het zeil.

Om goed aan de wind te varen is het in mijn optiek belangrijk dat de gewichtsverplaatsing van de bemanning naar lij en loef constant synchroon moet zijn met de sterkte van de wind. Hierdoor kan je de juiste hellingshoek varen en de boot zonder al te veel sturen de juiste snelheid en hoogte meegeven aan de wind.

6. Dit jaar lukte het in Zuid Laren niet om de Sprint Kampioenschappen 'kampioenswaardig' te krijgen wegens te weinig deelnemers. Hoe komt dat denk je en wat kan de Pampusclub daar aan doen volgens jou?

Het weekend was er niet minder gezellig om, Zeilvereniging Zuidlaardermeer had het perfect georganiseerd en wij zijn als Pampusklasse gastvrij ontvangen door alle vrijwilligers van de vereniging. Het is natuurlijk zonde dat er uiteindelijk niet 15 deelnemende boten op het water waren, waardoor de kampioenswimpel niet uitgereikt kon worden.

Gewichtsverplaatsing van de bemanning naar lij en loef moet synchroon zijn met de sterkte van de wind

In de basis ben ik voorstander om op zoveel mogelijk verenigingen/plassen te zeilen met de Pampus. Het is een goed uithangbord voor de klasse om te laten zien wat de boot is en dat we in heel Nederland actief zijn. Ik denk wel dat we met het NK sprint iets kritischer moeten zijn waar we dit evenement in de toekomst houden. Als we met z'n allen er voor kiezen om dit evenement in leven te houden en een wimpel hieraan te verbinden, dan moeten we er ook voor zorgen dat als het evenement gezeild wordt dit uitgereikt kan worden. Daarom is het wellicht verstandig dat we keuzes maken op welke plassen we dit gaan houden de komende jaren, rekening houdend met de huidige vloot op die betreffende plas om in ieder geval minimale deelnemersaantallen te hebben voor een kampioenschap.

7. Dit jaar werd je o.a. Nederlands Kampioen. Waarschijnlijk was het de spannendste finale race die er ooit geweest is. Kan je ons nog een keer door jouw bril vertellen wat er in die laatste wedstrijd allemaal gebeurde. Op TV zouden ze je op de finish vragen: 'wat ging er wel allemaal door je heen'?

Het was inderdaad spannend tot het einde van het Kampioenschap. We gingen de laatste wedstrijd zondag in

Guus Bierman en Thomas Allart

Jaap en Thomas tijdens de Easyweek

2021 NK Sprint Heeg Thomas Allart en Bart La Grouw.

met gelijk aantal punten als de P440. Voor de start besloten Bart en ik om Wiebe en Mike niet "te los te laten", maar wel ons eigen plan uit te voeren. De wind was licht (4-8 knopen) en dan is het uiteraard gevaarlijk op Loosdrecht om je opponent volledig vrij te laten varen. Kennelijk hadden de mannen van de P440 hetzelfde plan en dit resulteerde in een mooie matchrace al voor de start van de wedstrijd.

Uiteindelijk gingen we van start, een kwart van boven met de P440 lijwaarts onder ons. We konden de snelheid en hoogte goed houden en dit zorgde ervoor dat wij top 5 bij de bovenboei aankwamen en de P440 rond plek 10.

Voor de wind wisten we goed met de vlagen mee te varen en kwamen bij de eerste 3 beneden. We hielden voor de wind nog steeds dezelfde hoeken aan van de P440, we hadden ons zelf de opdracht gegeven om "gewoon" voor de P440 te finishen, al werden we laatste en een na laatste, dat maakte niet uit. Onze aftrek wedstrijd was namelijk een 12 en van de P440 een 19de plek. We konden hierdoor niet slechter dan 1 of 2 worden in het eindklassement.

Laatste upwind naar de finish pakken we beide de rechtergate onderin en konden wij dit goed controleren omdat de P440 exact dezelfde kant van de baan koos. Met 300 meter voor de finish zien we wind lopen op de linkerkant van de baan, we gaan overstag naar die wind, zeilen er 40 meter in, krijgen de wind op de kop en draaien met flinke lift en druk onze laatste stuurboordslag in naar de finish. We sluiten deze wedstrijd met een eerste plaats af, maar belangrijker we zijn Kampioen!

300 meter voor de finish zien we wind lopen op de linkerkant van de baan

Een prachtige en eerlijke strijd op het water met Wiebe en Mike die we winnend mochten afsluiten. De P440 grossiert in Nationale titels, wij hadden er al een paar met het Sprint Kampioenschap de afgelopen jaren, maar deze nog niet en voelt erg speciaal.

Voor Bart en mijzelf was dit best emotioneel toen we eenmaal over de finish lijn kwamen, we hebben stiekem wel een traantje gelaten toen we terug naar de KWVL zeilde. Al met al een fantastisch NK met wisselende wind condities van licht weer, medium wind en op zaterdag een dag met veel wind 20+ knopen. We hebben alle 11 wedstrijden kunnen varen onder de goede organisatie van het WOC van de KWVL.

8. In ons voorgesprek sprak je lovend over het format van de Easy Week en je hebt er als topzeiler ook meerdere keren aan meegedaan. Wordt het dan niet eens tijd om de Easy Week in het lijstje van de jaarprijs op te nemen?

De Easyweek is en blijft een fantastische week, zeker zoals afgelopen editie dat we met 50 boten weer in 1 startgroep van start zijn gegaan. De mix tussen "easy" en fanatiek wedstrijdje varen in de zomer is fantastisch. Mijn vader vindt dit de mooiste zeilweek van het jaar!

Uiteindelijk moet je de goede kant op zeilen om te winnen

's Ochtends gaan we nog even naar de zaak, om dan rond 12 uur bij de KWVL een broodje te eten, voordat we 14 uur van start gaan. Mooie lange plassenbaan varen we dan en rond 16.30 uur zitten we weer op het terras met een biertje. Uiteraard is het sociale programma ook belangrijk en ieder jaar weet de organiserende commissie een fraai programma neer te zetten. Wat mij betreft is het onderhand een "klassieker", er wordt weer met 50 boten in 1 start gevaren en zal in mijn optiek zeker in de jaarprijs een plek moeten krijgen. Het bewijs is dat de inschrijving vrij snel aan het maximum van 50 boten zit. Advies is dus volgend jaar er weer snel bij te zijn als de inschrijving geopend wordt, mis deze gezellige week niet!

Vervolg op volgende pagina

9. Ben je een voorstander van een 'jury op het water'? Alleen bij de NK's of ook bij andere wedstrijden?

Ik ben voorstander van een jury op het water bij de Nationale Kampioenschappen. Uiteraard kan een jury niet alles zien, maar het zorgt er wel voor dat bepaalde excessen betreft rollen en schokken gezien kunnen worden. Daarnaast is het een fijne gedachte dat er iemand mee kijkt in bepaalde situaties waar iedere boot er zijn eigen idee van de situatie op na kan houden. Uiteraard hoop je dat aanvaringen en protesten voorkomen kunnen worden, maar met een jury heb je toch een onafhankelijk iemand die de situatie wellicht anders bekijkt.

Voor mij persoonlijk is dit bij andere wedstrijden niet nodig, het is al lastig genoeg om voldoende mensen bij elkaar te krijgen om een wedstrijd te organiseren. Daarnaast zal je op goed zeemanschap ook met elkaar eruit moeten komen als er een ongewenste situatie speelt.

10. Deze vraag (traditie!) mag je zelf verzinnen en beantwoorden. Er is vast iets waar je de aandacht op wil vestigen.

Ik heb vraag 10 over gelaten aan Guus Bierman (P452) en hij formuleerde dit:

"Je hebt jouw werk met jouw sport kunnen combineren. Je weet nu meer van zeildoek, zoals weven van bepaalde constructies en het finishen van dit ruwdoek, waardoor gecontroleerde rek onder bepaalde belasting invloed heeft op de vorm van een Pampus grootzeil en of Genua. Zorgde dan dat deze informatie/ervaring ten goede kwam voor de snelheid van jouw Pampus?"

Het is zeker zo dat ik tegenwoordig meer bewust ben van het zeildoek wat ik mijn handen heb of aan de mast hangt dan voordat ik bij Contender aan de slag ging.

Omdat ik goede inzage heb in de testen die we met Contender doen in ons laboratorium, weet ik beter hoe het doek reageert met verschillende windsterktes en diagonale belasting. Dit zorgt uiteraard voor een "extra" puzzelstukje voor de totale puzzel op het water. Hierdoor zal de snelheid en hoogte van de 330 niet minder geworden zijn. Uiteindelijk moet je de goede kant op zeilen om te winnen, maar diegene die de minste fouten maakt heeft de meeste kans om uiteindelijk te winnen.

GLOBAL WARMING EN VIER KEER BETERE WEERSVOORSPELLINGEN DAN IN 1960; WAT DOET DE ZEILSPORT ERMEE?

Sinds de jaren zestig van de vorige eeuw is de nauwkeurigheid van weersvoorspellingen per decennium met een dag vooruitgegaan. Dit betekent dat in 2022 het weer voor volgende week even goed wordt voorspeld als het weer van de volgende dag in 1972. Deze verbetering blijft voortgaan dankzij slimmere computermodellen en het gebruik van data van verschillende bronnen. Daarnaast veroorzaakt global warming een ander soort weer. Vroeger werd een dag zonder wind vrijwel altijd gevolgd door een dag met prima wind. Tegenwoordig kan het zo maar drie of vier dagen windstil zijn.

Het voorkomen van ellende is altijd een drijvende kracht geweest achter het maken van betere weersvoorspellingen. Minder slachtoffers door weersomstandigheden zijn natuurlijk een welkome ontwikkeling. Dit geldt ook voor weersafhankelijke beroepen en commerciële evenementen die baat hebben bij betere voorspellingen. Ze kunnen hun vak, beleving of businessmodel daarop aanpassen, wat gunstig is voor deelnemers, consumenten, organisatoren en ondernemers. Over het algemeen heeft men zich aangepast aan het feit dat er nu betere en tijdiger weersvoorspellingen zijn. Onszelf aanpassen in het dagelijks leven aan global warming begint op gang te komen; elektrisch rijden, zonnepanelen, warmtepompen en minder vliegen zijn zaken die het overwegen waard zijn.

Maar hoe zit dat met de zeilsport? Hoe maakt onze sport gebruik van deze betere weerberichten? Of wat doen we anders als gevolg van global warming? Zijn er aanpassingen gedaan, of doen we nog steeds alles min of meer hetzelfde als in 1960, of benutten we deze ontwikkeling om de sport juist positief te ondersteunen? Op het gebied van veiligheid gebeurt dat zeker. Naderend noodweer wordt voorspeld en gedetailleerd gevolgd om deelnemers aan evenementen tijdig van het water te halen of binnen te houden tot het voorbij is.

Maar wat doen we met de verbeterde weerinformatie wat betreft het plannen en organiseren van evenementen? Doen we daar genoeg mee? Het komt nog regelmatig voor dat we met z'n allen (lang) op wind wachten, terwijl we drie dagen voor het evenement al in alle weerapps kunnen zien dat het vooral koffiedrinken op het terras wordt, en soms om 12:05 een biertje erbij. Een dag wachten op wind hoort erbij, maar twee of soms drie dagen? Sommige deelnemers zetten hun boot eerder op de trailer en gaan naar huis, anderen beslissen op de dag van het evenement niet te gaan. Begrijpelijk! Waarom een heel weekend op een stoel zitten luisteren naar verhalen die je al vaak genoeg hebt gehoord, terwijl er zoveel andere leukere dingen te doen zijn?

"Een dag wachten op wind hoort erbij, maar twee of soms drie dagen?"

Het aantal deelnemers aan wedstrijdzeilen staat in Nederland al decennia onder druk als gevolg van bekende ontwikkelingen. Concurrentie van vele andere sporten, vrijetijdsbestedingen en stijgende kosten. Jagen we nu zeilers uit onze sport door hen regelmatig een heel weekend op een terras te laten doorbrengen?

Het NK sprint Regenboog in 2022 in Loosdrecht was zo'n evenement van wachten. En ook het afgelopen NK op de Westeinder. Natuurlijk staat buiten kijf dat de beste (de 60 met Sven, Michiel en Dirk Jan) heeft gewonnen, maar was

het nu een leuk zeilweekend? Was het motiverend en een visitekaartje voor de sport? Vooraf is een aantal Bogen op basis van weersvoorspellingen niet gekomen en een aantal mensen is eerder naar huis gegaan. Velen zaten continu in overweging om dat ook te doen. Heel veel erg lang wachten, en een comité dat er alles aan doet om genoeg wedstrijden eruit te persen. Maar waren die wedstrijden nu echt leuk?

In de Pampusklasse was er vorig seizoen een voorbeeld van een andere aanpak. Het Nederlands kampioenschap sprint op de Kaag, in het voorjaar, werd nog vóór de eerste start op zaterdag volledig afgelast omdat te weinig wind werd verwacht om voldoende eerlijke wedstrijden te zeilen. Veel zeilers vonden dit een goede beslissing! Echter, had deze beslissing ook al op vrijdagavond genomen kunnen worden? Dit zou de Friese deelnemers 320 km rijden hebben bespaard en hen mogelijk hebben gemotiveerd om in het najaar bij de herkansing wel deel te nemen.

De vrijwilligers van het comité die opgeroepen zijn, kunnen naar mijn idee alleen maar blij zijn als ze iets anders kunnen doen dan ook twee of drie dagen wachten en draaien. De horeca van de organiserende vereniging heeft natuurlijk wel last van een dergelijke beslissing. Die zal misschien in zo'n geval gecompenseerd moeten worden voor de bestelde maaltijden van het geplande diner.

Is het gezien de nauwkeurigere weersvoorspellingen een goed idee om de dag voor een evenement te beslissen of de deelnemers wel of niet hoeven te komen? Zo'n beslissing vraagt durf en leiderschap van het bestuur en het wedstrijdcomité.

Het liefst zeil ik elk uur in mijn vrije tijd, maar als ik zo veel moet hangen en wachten, opteer ik ook voor foilen, fietsen of op pad gaan met vriendin en kids. Ben benieuwd hoe jullie dit zien?

GERARD VAN DER KROGT

Bronnen:

- 1) Artikel in Kijk magazine nr 11 2022: "Hoe nauwkeurig kunnen we het weer voorspellen?"
- 2) Artikel van Peter van de Meeren in het Noord Hollands dagblad: "Zeilen in zwaar weer" augustus 2023
- 3) Artikel van David Berreby voor "From Research to Reward", van 'the National Academy of Sciences' "Weather Warning: How Physics, Data, and Computers Combine to Make Better Prediction Possible" <https://nap.nationalacademies.org/read/25515/>

Dit artikel verscheen eerder in het Regenboog magazine.

BOUWEN, DAT KAN OOK ANDERS.

Daarvan waren de oprichters van ons familiebedrijf, Van Omme & De Groot, overtuigd. En dat is ruim 100 jaar later nog steeds onze drijfveer. We varen onze eigen koers, denken in kansen en gaan samen vol voor uw project. Betrokken en met Rotterdamse directheid.

VAN OMME & DE GROOT
Projectontwikkelaars en Bouwers | Rotterdam

Pilot 920

O·N·J®

Pilot 920 Plezier en Performance

- ◆ L 9,20 x B 3,20 x D 1,10 m
- ◆ Doorvaarhoogte: 2,30 m
- ◆ Motor: 42-285 pk / 4-6 cyl. diesel
- ◆ Sl.pl 2 vast + 2 optioneel
- ◆ CE Categorie: B

ONJ Motor Launches & Workboats
Weesp
0294 - 25 26 22
info@onj.nl www.onj.nl

JOS SPIJKERMAN

VREEMDEN IN HET VELD

Er zijn een aantal regels die voorschrijven hoe de conflicten met boten die niet in het wedstrijdveld thuishoren, moeten worden opgelost. De meest voorkomende is natuurlijk die toerist die onwetend dwars door de wedstrijd vaart en niet door heeft (of die er zich niks van aantrekt) dat hij wedstrijd zeilende boten hindert. Aangezien die andere boot niet onder de regels voor wedstrijdzeilen valt, moet je je houden aan het geldende wettelijke reglement. In de meest gevallen het BPR. Dit staat in het voorwoord van Deel 2.

Is er een aanvaring met die boot en er is schade waardoor je score is beïnvloed, kun je daarvoor verhaal vragen (RvW 62.1(b)). Let op de aanvaring moet niet door jouw schuld zijn. Is het dat wel, is geen verhaal mogelijk. Als je je misdraagt t.o.v. die boot, door bijvoorbeeld scheldwoorden te gebruiken, kan de protestcommissie besluiten om een verhoor onder regel 69 (Wangedrag) te starten.

De regels van Deel 2 zijn van toepassing tussen boten die zeilen in of nabij het wedstrijdgebied met de bedoeling wedstrijd te zeilen, aan het wedstrijdzeilen zijn of wedstrijd gezeild hebben. Een boot die niet wedstrijd zeilt zal echter niet worden gestraft op grond van een overtreding van één van deze regels, behalve regel 14, wanneer er ten gevolge van de overtreding letsel is opgetreden of ernstige schade is ontstaan, of regel 23.

De volgende "vreemde" is een boot in een andere klasse die naar de start vaart, of die na de finish weer terug naar zijn ligplaats zeilt. Ondanks dat deze boot beter zou moeten weten, vaart hij dwars door het wedstrijdveld. Regel 23.1 schrijft voor, dat een boot die niet voldoet aan de definitie wedstrijdzeilen, een boot die dat wel doet, niet mag hinderen. Ook niet als deze boot voorrang heeft! Als dat wel gebeurt en je kunt aantonen dat je gehinderd bent, kun je op grond van die regel een protest indienen. Hinderen is helaas niet gedefinieerd. Wind uit de zeilen voelt misschien als zodanig, maar hangt erg af van de duur en de invloed op jouw snelheid/plaats. Moet je uitwijken, kun je gemakkelijker aantonen dat deze boot je hindert. Indien een dergelijk protest wordt toegekend, kan de PC de score van die boot in een dichtstbijzijnde race straffen. Omdat hinderen niet is gedefinieerd en in belangrijke events elke dubbelzinnigheid uitgesloten moet zijn, wordt dan in de wedstrijdregelingen opgenomen dat een boot die niet wedstrijd zeilt niet tussen de boeien van een andere baan mag varen en tenminste 100 meter van elke wedstrijd zeilende boot weg moet blijven.

BIJSPIJKEREN

In Multi klasse evenementen komt het voor dat boten in een andere klasse het veld doorzeilen. Denk maar aan de Sneekweek. Onderling gelden dan dezelfde regels als boten in de klasse. Alle wedstrijdregels zijn van toepassing. Bakboord-Stuurboord, loef -lij, etc. Ook de boeironding regels. Overtredingen worden op dezelfde manier gestraft/opgelost. Twee rondjes of een protest. Let op, een rode vlag voor klassen korter dan 6 meter is niet nodig, aanroepen wel. Ik herinner me een protest van een optimist in de Sneekweek die tegen een regenboog protesteerde en gelijk kreeg! DSQ voor de regenboog.

Tegenwoordig zijn er foilers en kites die over het water scheuren en met veel hogere snelheden aan komen varen. Peter Hoogendam stelde de vraag hoe je je dan als Pampus moet gedragen. Mijn advies is om vast te stellen of je voorrang hebt of niet. Zo ja, gewoon doorzeilen. Het is dan aan de foiler of kiter om uit te wijken. Ga je van koers veranderen, weet hij ook niet meer waar hij aan toe is. Heb je geen voorrang, wijk dan zodanig uit dat het volstrekt duidelijk is dat je hem door laat varen. Misschien wel overduidelijk om misverstand te voorkomen.

OVER EEN BOEG, STUURBOORD OF BAKBOORD

Een kiteboard ligt over de boeg, stuurboord of bakboord die overeenkomt met de hand van de deelnemer, die vóór zou zijn als de deelnemer in normale vaarhouding (op de hakkenkant varend met beide handen op de control bar en armen niet gekruist). Een kiteboard ligt over bakboord boeg als de rechterhand van de deelnemer vóór zou zijn en over de stuurboord boeg als de linkerhand van de deelnemer vóór zou zijn.

Bovenstaande regel is uit Appendix F. Daarin wordt bakboord/stuurboord boeg voor kites geregeld. Misschien niet onverstandig om daar een volgende keer naar te kijken, zodat je leert herkennen of ze over bakboord boeg varen. Overlap zal in de meeste gevallen maar heel kort voorkomen. Overlap is nooit met de kite, maar alleen met het board. Regels 10 en 12, dat zijn de cruciale regels.

Ik ben deze winter zoet met het studeren van alle wijzigingen die gaan komen. Vanaf 1 januari gelden de Regels voor Wedstrijdzeilen 2025 - 2028. Ik zal een artikel voorbereiden die jullie bijpraat over de voornaamste wijzigingen. Met zeilersgroet,

▲
Jos

EEN BIJZONDERE VONDST IN EEN LOODS

Pampus 143 tijdens de Easyweek

Pampus 143, de eerste kampioensboot uit de Pampus-klasse, lag jarenlang in onbruik in een loods van Schraa Watersport in Woudsend. Onlangs is dit schip weer ontdekt en wacht op een nieuwe eigenaar.

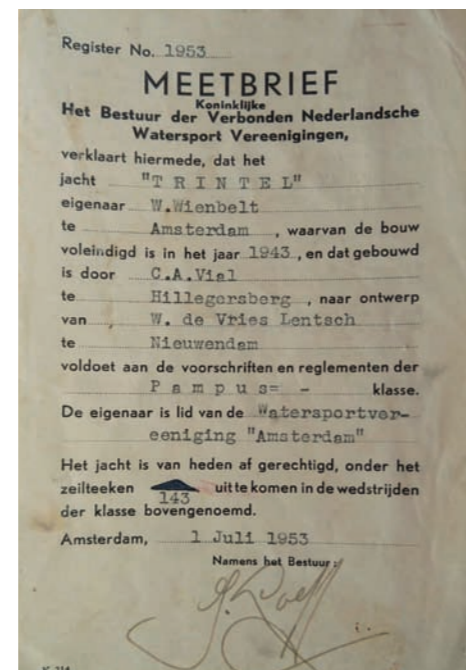
De ontdekking

"Kijk daar eens," dacht bootbouwer Pim Stofberg (van Jachtwerf Stofberg uit Enkhuizen); "dat lijkt wel een Pampus." Hij was via een klant terechtgekomen bij Swan (voorheen Schraa) Watersport in het Friese Woudsend. Daar ontdekte hij terloops een oude houten zeilboot die al jaren in onbruik lag waarvan de eigenaar de tijd rijp achtte er afscheid van te nemen. Als Pim daarna zijn mond had gehouden was het daarbij gebleven. Maar hij las regelmatig het Pampusnieuws en wist hoe begaan de Pampusclub is met het behouden en restaureren van oude boten. Als achtste generatie uit een familie van scheepsbouwers en herstelleraars kan Pim zich dat goed invoelen en hij tipte Pampus 4 zeiler Thom Dijkman.

Peter Hoogendam zette meteen zijn blauw-rode scouting pet op

Deze nam op zijn beurt weer contact op met Peter Hoogendam, die meteen zijn scout pet opzette er achteraan ging. Hij begon met navraag bij oud-Pampusbouwer Gert Lamme uit Loosdrecht of hij iets van deze boot wist, een Vial schip uit 1943 met de oorspronkelijke naam Zuiderkruis. Er was ook een meetbrief uit 1953 boven water gekomen op naam van toenmalige eigenaar W. Wienbelt uit Amsterdam. De 143 zei Lamme wel wat, en nieuwsgierig ging Peter een kijkje in Woudsend "Het was inderdaad de Trintel die bij ons op de werf was geweest," liet Lamme weten." Na heel lang denken herinnerde Gert zich de naam van de eigenaar, Dekenga uit Hellevoetsluis. "Volgens mij heeft mijn vader de 143 in 1960 gekocht maar waar of van wie weet ik niet want

ik had toen nog niets te vertellen. Toen de boot bij ons lag ben ik er een keer mee gaan zeilen. Er zaten aan BB en aan SB dubbele zijstagen. Twee kwamen uit de top van de mast en liepen over twee lange houten zaligen naar de putting ijzers. Twee stagen zaten onder de zaligen aan de mast en liepen naar de andere putting ijzers. In de romp zie je nog grote propfen waar die hebben gezeten. De Trintel had ook twee voorstagen, de ene zat op het stevenbeslag en de andere waar nu het aangrijpingspunt van de genua zit. Er was ook een achterstag met een spruit voor een betere krachtenverdeling. De spruit liep in een omgekeerde V-vorm van het uiteinde van de achterstag naar twee bevestigingspunten op puttingijzers op de BB en SB hoek van de spiegel maar dat kan je niet meer zien want er is een keer een nieuwe dekspiegel opgezet. Het grootzeil zat met leuvertjes op een stip op de mast.

De meetbrief uit 1953

Pampus 143 in Woudsend

De boot had een katoenen grootzeil en fok, dus geen genua." Voor sommige mensen is elke Pampus gewoon een Pampus maar vakman Lamme weet na zoveel jaar nog haarscherp de technische details van de Pampussen die hij onder handen heeft gehad.

Aanpassingen door de jaren heen

Lamme heeft ook in de boot gevaren. "Toen ik een keer met de 143 aan het zeilen was kwam ik een heel veld Pampussen tegen en die keken hun ogen uit bij zoiets antieks. Mijn vader heeft het schip toen opgeknapt, wat gemoderniseerd en te koop gezet. In 1978 heeft J. Dekenga hem van mijn vader gekocht. Veel later (toen had ik denk ik wel wat te vertellen) werd ik gebeld door Dekenga dat de mast was gebroken en of ik er een nieuwe op kon zetten. Dus ik zei: "kom maar met de boot" waarop hij zei: "dat kan niet want de boot ligt in de haven van Urk." Wat was er nu gebeurd? Zijn zoons zeilden over het IJsselmeer naar Friesland en boven Urk brak een van de spanners en ging de mast over boord." Lamme dacht als de boot niet naar Loosdrecht kan, dan kom ik wel naar de boot. En de volgende morgen reed hij met een mast op het dak en de gereedschapskist naar Urk. "Daar in de haven heb ik het beslag over gezet en de mast op de boot. Volgens mij zitten diezelfde mast en rvs spanners er nog op!" Zo konden de zoons de volgende dag weer verder naar Friesland.

"Jaren later ben ik de Pampus een keer op wezen halen bij Klaas Schraa in Woudsend, ergens ver verscholen tussen de weilanden. In Loosdrecht hebben we toen een nieuwe kiel gemaakt en een paar wrangen vernieuwd. De vader en twee zoons hebben vervolgens zelf de boot gelakt en geschilderd. Daarna is de boot weggegaan en heb ik hem vandaag voor het eerst weer teruggezien. Er moet wel weer wat aan gebeuren. De romp is niet uitgezakt of zo, en of hij aan de maat is weet ik niet maar dat is een kwestie van meten. Het is jammer dat er zoveel stukken in de romp zitten. Ik zou zeggen kaal maken, naden uitvrez en latten inlijmen, strak maken, in de epoxy zetten en mooi schilderen," aldus Gert Lamme.

Op zoek naar een nieuwe toekomst

Hoe gaat het nu verder na dit mooie stukje Pampusgeschiedenis? Van 1978 tot 2024 zijn verschillende leden van de familie Dekenga eigenaar geweest en de tijd was rijp om afscheid van de boot te nemen. Peter Hoogendam mocht de 143 voor het

Een granaatscherf liet zijn sporen na

symbolische bedrag van 1 Euro kopen, met als opdracht om iemand te vinden die de boot weer terug in de wedstrijdvloot gaat brengen.

Tijdens de Easyweek stond het schip pontificaal tentoongesteld voor het clubhuis. Dat de boot liefde en aandacht nodig heeft (lees: er moet veel aan gebeuren) dat kon je wel zien. De wens is dat in de boot voor de toekomst behouden kan blijven. Er zijn een aantal plannen die nu door Peter worden onderzocht. Mogelijk is de restauratie van deze Pampus onder begeleiding van ervaren scheepstimmerlieden of al dan niet gepensioneerde Pampusbouwers een mooi leertraject voor aankomende botenbouwers. Wie weet is er iemand van de Pampusclub of daarbuiten die zijn schouders hieronder wil zetten en de boot voor de toekomst wil behouden. Een inspirerend voorbeeld daarvan is Pampus 250 die door Peter Bobeldijk van de ondergang is gered (lees daarvoor het interview door Sjoerd Stiemsma elders in dit blad). Zal de oorspronkelijke naam Zuiderkruis over een tijdje weer op een spiegelende romp van de 143 staan? Pas als de boot gereed is om zich hernieuwd in volle glorie in de races te bewijzen kan Peter Hoogendam zijn missie geslaagd noemen.

Egbert de Sauvage, Hans de Wit en Gerard Roepel

GERARD ROEPEL NA 75 JAAR HERENIGD MET ZIJN OUDE KAMPIOENSBOOT

DE EERSTE NATIONALE KAMPIOEN IN DE PAMPUS

Pampus 143 gaat de geschiedenis in als de eerste kampioensboot in de Pampusklasse. De boot liep in 1943 bij Vial te Hillegersberg van stapel en kreeg toen de naam Zuiderkruis. In 1947 kocht de Rotterdammer G.N. Roepel de 143 van de eerste eigenaar en noemde hem Trintel. Roepel was een watersporter in hart in nieren. Tijdens het kampioenschap van 1949, het eerste sinds het bestaan van de Pampusklasse, liet hij zijn zoon Gerard Roepel jr. sturen. En met succes. De blauwe 'Roepel' wimpel hangt nog steeds boven de bar bij G.W.V. Elfhoeven in Reeuwijk. Via die club neemt de speurtocht naar het verleden een leuke wending. Want Egbert de Sauvage Nolting, onze Reeuwijkse regiocommissaris wist daar Gerard Roepel jr. te strikken om naar de Easyweek te komen om hem na 75 jaar (!) voor even te herenigen met de P143. De nu 94-jarige Roepel genoot van het bezoek en de gezellige lunch die hij en zijn meegekomen kameraad Hans de Wit kregen aangeboden, in gezelschap van Egbert de Sauvage, Sandra Dijkman en Peter Hoogendam. Er wordt door Gerard kwistig en breed lachend met zeil-anekdotes gestrooid. De eerste was al meteen heftig. "De beschadiging aan bakboord is afkomstig van een granaatscherf." Het was tenslotte een boot uit oorlogstijd.

Het kampioenschap van 1949

Gerard Roepel weet na zoveel jaar nog precies hoe het er aan toe ging tijdens dat kampioenschap, en welke slag hem de titel bezorgde. Het werd het hoogtepunt in zijn korte Pampus

carrière. Gerard junior stuurde, en senior bemande. "Dat jong leert het nooit", had zijn vader ooit gezegd, maar toch was junior onlangs clubkampioen geworden in zijn eigen boot. Het was daarbij gewoonte om onderling van boten te wisselen en toen werd duidelijk dat zijn eigen boot, een eiken 12-voetsjol, niet vooruit te branden was. Na dit kampioenschap mocht hij met zijn vader mee als bemanning in de 143 en zij zeilden zich regelmatig in de prijzen. In 1949 mocht hij voor het eerst aan helmhout in de Pampus. Volgens de NK regels van toen moest je drie keer eerste worden en dan was je kampioen.

"Dat jong leert het nooit", had zijn vader ooit gezegd

Werd er niemand drie keer eerste dan was er dus wel een winnaar maar geen kampioen. Gerard: "Op zaterdag waren wij twee wedstrijden dik één. Een dilemma voor het Verbond dat besloot: we gaan vandaag niet door anders heb je kans dat hij weer wint en dan is het evenement voorbij; we gaan pas morgen verder. Toen kwam de zondag wedstrijd en de hele vloot van 16 Pampussen wilde mij vasthouden natuurlijk. Dus mijn vader zei: "wat is je tactiek?" Ik zei doodleuk: "naar huis gaan." Als je dat doet dan kom je nooit meer deze boot in", was het antwoord. Dus toen besloot ik toch maar te varen. "Wat is je tactiek?", zei pa nogmaals. "Ik doe net of ik alleen ben en ga gewoon zeilen." antwoorde ik. Zo gezegd, zo gedaan, en gaandeweg ontliet ik ze allemaal. Bij de laatste boei had ik er nog maar een paar voor me. Twee gingen de wal in, één

Bijpraten met Guus de Groot

ging naar het midden en één zat voor me. Nou, die drie daar had ik geen last van, maar die ene voor me daar kon ik niet langs komen. En die stak zijn tong uit naar me! Ik dacht: nou ga je voor de bijl vader, dat pik ik niet. Ik was echt witheet. Bij elke manoeuvre riep ik keihard tegen mijn vader 'door de wind! En dan gingen we overstag, tot vlak bij de finish. Ik fluister: "Let op, ik roep straks weer, maar we doen het niet." Dus ik riep 'door de wind', en die vent ging en keek niet meer om. Daardoor had ik hem over bakboord op de finishlijn te pakken." Roepel kan er nog smakelijk om lachen. "Ik weet zijn naam ook nog, Van Staveren (W.M. van Staveren met zoon Jan, red.). Hij is overigens daarna nog drie keer achter elkaar kampioen geworden." Een van de andere tegenstanders in die tijd was Burgemeester Reitsma uit Friesland, die later de Zilveren Pampus wisselprijs ter beschikking stelde.

Beschadiging afkomstig van een granaatscherf

Lang hebben de Pampus avonturen niet geduurd voor de heren want vrij snel na het kampioenschap werd de 143 alweer verkocht. Gerard moest gaan werken maar is later altijd blijven varen in diverse schepen. "Ik was de enige die met windkracht 6 kon gijpen in een Twaalfvoetsjol! Iedereen maakte een rondje maar mijn dochter was als bemanning heel behendig om tegenwicht te bieden met gijpen en dat scheelde zo 100 meter. Ook zeilde hij jaren in een Zeeschouw, een mooie tijd met veel plezier o.a. op de Braassem waar hij naast de platbodem van de ouders van Peter Hoogendam lag. Volgens de bouwer was de trage Zeeschouw totaal ongeschikt voor wedstrijdzeilen. Gerard Roepel was een jaar bezig met trimmen en wist tot ieders verbazing ook met de Zeeschouw van alles te winnen. Roepel heeft een geheugen als een olifant en hij weet zelfs de rating correcties nog van de concurrentie in de Zeeschouw. Het mooiste getal vind hij

Met gouden kampioensmedaille uit 1949

echter de 76 gulden die in zijn eerste bootje zijn geïnvesteerd, een 9-voets jolletje. Door zijn vader zelf gebouwd. "In dat bedrag zat alles, inclusief roer, zwaard en zeil!" De voorraad enthousiaste verhalen is eindeloos, ook over zijn bezigheden in protestcommissies, als wedstrijdleider en instructeur.

Ik dacht: nou ga je voor de bijl

Het is tijd voor de fotosessie bij de kampioensboot. Roepel is piekfijn gekleed met blazer en zijden pochet met ankertjes, zoals het heurt als je een gouden medaille uit 1947 draagt (ja heus, hij heeft hem bij zich voor de foto). Als we het terras op stappen loopt hij een oude bekende tegen het lijf; Guus de Groot, wiens familie hij nog kent uit zijn Rotterdamse tijd. Mooi man, nog meer verhalen, uit de Rotterdamse RZV tijd. Eigenlijk hadden we die middag nog het water op gemoeten om naar de wedstrijd te kijken, maar doordat het steeds harder is gaan waaien is het inmiddels afstel. Het mag de pret niet drukken. Voor Gerard Roepel kan deze Easyweek niet meer stuk.

▲
Sandra Dijkman P4

AAI SCHABERG

Verbeelding

Probleem

De schoot is als een weerbarstig probleem dat met mij aan de haal lijkt te gaan

Probleem opgelost

Soms zeggen foto's meer dan gesproken of geschreven tekst. Zeilen als metafoor voor het leven, het is het thema, de rode draad van mijn 'bedenkingen'. Het is ondoenlijk dat in één simpel stukje van ongeveer 750 woorden volledig uit te leggen. Maar verbeelding kan daarbij wel helpen. Vandaar de foto van een niet helemaal geslaagde boeironding en mijn onderschrift daarbij. De tweede foto spreekt hopelijk ook tot de verbeelding.

Wat brengt deze boeironding tot uitdrukking? De foto laat zien dat ik moeite heb met (koers)verandering. Maar ook mijn verwoede pogingen om controle over de situatie te (willen) hebben. De schoot is als een weerbarstig probleem dat met mij aan de haal lijkt te gaan. Gelukkig beslecht ik mijn strijd met de elementen uiteindelijk in mijn voordeel. Zou de foto 10 seconden later zijn gemaakt, dan zou u hebben kunnen zien hoe ik de wedstrijd heb vervolgd. (Daarom toch ook een foto waaruit blijkt dat ik de boel wel weer onder controle heb, in een latere fase van de wedstrijd.) Natuurlijk, de boat handling laat nogal wat te wensen over tijdens de boeironding. Evenals het team work (dat er helemaal niet lijkt zijn). Dat hoeft u mij niet te vertellen. Maar dat kan allemaal door oefening worden verbeterd. Geen valse hoop - hoop is uitgestelde teleurstelling - maar verbeelding als wapen is heel doeltreffend. Verbeeld je een nagenoeg perfecte boeironding, oefen die en ik weet zeker dat het resultaat daar naar zal zijn. Problemen zijn er om op te lossen, en niet om voor weg te lopen. Met verbeelding als narratief voor ons oplossend vermogen. Zie ook daartoe de tweede foto.

Een toevallige bijkomstigheid is trouwens dat de kleuren in mijn grootschoot overeenkomen met de kleuren van de kerstballen in uw kerstboom. Heel veel plezier tijdens de feestdagen, met hopelijk ook ruimte voor rust en bezinning. En met veel verbeeldingskracht het nieuwe jaar in!

CONTENDER SAILCLOTH®

Fibercon® Polykote

Zeildoek voor high performance racing. Bewezen met meerdere Olympische medailles en wereldtitels. Zo ook in de Pampus Klasse. Polykote is het geselecteerde doek van uw gerenomeerde zeilmaker!

Go the extra mile!

WWW.CODE-ZERO.COM

